






Forest Stewardship Council®



# Chain of Custody Certificering

FSC-STD-40-004 V3-1 NL

<b>Titel:</b>	Chain of Custody Certificering
<b>Documentcode:</b>	FSC-STD-40-004 V3-0 NL
<b>Goedkeuring:</b>	14 januari 2021
<b>Contact:</b>	FSC International Center Performance and Standards Unit Adenauerallee 134 53113 Bonn, Duitsland
	 +49-(0)228-36766-0  +49-(0)228-36766-30  <a href="mailto:policy.standards@fsc.org">policy.standards@fsc.org</a>

© 2021 Forest Stewardship Council, A.C. Alle rechten voorbehouden.

FSC® F000100

Niets uit dit werk wat valt onder het copyright van de uitgever mag worden verveelvoudigd of gekopieerd, in enige vorm of op enige wijze (grafisch, elektronisch of mechanisch, met inbegrip van fotokopieën, opnamen, bandopnamen of informatiezoeksysteem) zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Afgedrukte exemplaren zijn ongecontroleerd en slechts ter referentie. Raadpleeg het elektronische exemplaar op de FSC-website ([fsc.org](http://fsc.org)) om er zeker van te zijn dat u de laatste versie gebruikt.

**Disclaimer:** deze vertaling dient uitsluitend als verduidelijking van de oorspronkelijke Engelse tekst. In alle gevallen prevaleert de tekst van FSC-STD-40-004 V3-1 EN.

De Forest Stewardship Council® (FSC) is een onafhankelijke NGO zonder winstoogmerk opgericht om milieuvriendelijk, sociaal verantwoord en economisch rendabel beheer van de bossen wereldwijd te bevorderen.

De visie van FSC is dat bossen wereldwijd voorzien in sociale, ecologische en economische behoeften en rechten van de huidige én toekomstige generaties.

## Inleiding

De FSC CoC (Chain of Custody) is de route die door producten wordt afgelegd vanuit het bos, of in geval van gerecyclede materialen vanaf het moment dat het materiaal wordt teruggewonnen, tot het punt waar het product wordt verkocht met een FSC-claim en/of voltooid is en een FSC-label krijgt. De CoC omvat elk stadium van inkoop, ontwikkeling, verhandeling en distributie waarbij de voortgang naar een volgend stadium van de productieketen gepaard gaat met een verwisseling van eigenaarschap.

Elke verandering van eigenaarschap in de productieketen van FSC-gecertificeerde producten vereist de implementatie van effectieve CoC-beheersystemen op het niveau van de betreffende organisatie en verificatie daarvan door een onafhankelijke, door FSC-geaccrediteerde certificeerder, indien de organisatie een FSC-claim wil doorvoeren met betrekking tot haar producten.

FSC-certificering van zulke beheersystemen is bedoeld om een geloofwaardige garantie te bieden dat producten die verkocht worden met een FSC-claim afkomstig zijn uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen, teruggewonnen materialen of een mix daarvan. FSC-CoC-certificering bevordert hiermee in de gehele productieketen een transparante stroom van goederen die gemaakt zijn van dergelijke materialen.

## Versiegeschiedenis

**V1-0** In september 2004 aanvaardde het Bestuur van FSC International de eerste versie van "FSC-STD-40-004 V1-0: *FSC Chain of Custody standaard voor bedrijven die FSC-gecertificeerde producten leveren en fabriceren.*"

**V2-0** In deze grondige herziening van de standaard werden nieuwe concepten geïntroduceerd, zoals productgroepen en het creditsysteem. Daarin werd rekening gehouden met de verschillende aanbevelingen van de drie vergaderingen van de Technische Werkgroep, gehouden tussen oktober 2005 en februari 2007, alsook met de input die verkregen werd als reactie op de verschillende publieke concepten en op de FSC-discussienota "FSC-DIS-01-013: *Bespreking en herziening van de FSC Chain of Custody standaard.*" V2-0 werd goedgekeurd door het Bestuur van FSC International tijdens de 46e vergadering, in november 2007.

**V2-1** In deze enigszins herziene standaard werden nieuwe eisen geïntroduceerd in de FSC Chain of Custody met betrekking tot het commitment van de certificaathouder aan FSC-waarden, alsmede de arbeidsomstandigheden. Deze versie van het document werd op 1 oktober 2011 goedgekeurd door de FSC Directeur Beleid.

**V3-0** Bij deze grondige herziening van de standaard is rekening gehouden met vijf moties van de Algemene Vergadering van FSC uit 2011 (moties 38, 43, 44, 45, en 46), alsmede met onderzoek in opdracht van FSC International met betrekking tot een methode voor het toepassen van het kredietsysteem op meerdere locaties, de integriteit van de productieketen, en mogelijkheden voor de beste waardering van recycled pre-consumer materialen in het FSC-systeem. Deze versie van het document werd goedgekeurd door het Bestuur van FSC International tijdens de 73<sup>e</sup> vergadering, in november 2016.

**V3-1** Bij deze beperkte herziening van de standaard zijn de nieuwe fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden geïntroduceerd voor FSC Chain of Custody-certificering. Tevens zijn wijzigingen en redactionele herzieningen aangebracht ter verbetering van het gebruik van de standaard, (bijvoorbeeld Advice Notes en interpretaties zijn nu onderdeel van de standaard). Deze versie van het document is in januari 2021 goedgekeurd door het bestuur van FSC.

## Inhoud

A Doel	5
B Scope	5
C Ingangsdatum en geldigheidsduur	6
D Referenties	6
DEEL I: Algemene Eisen	8
1 CoC beheersysteem	8
2 Inkoop van materiaal	10
3 Omgang met materiaal	11
4 FSC-materiaal en productadministratie	11
5 Verkoop	12
6 Naleving van wetgeving m.b.t. legaliteit van hout	14
7 Fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden	15
DEEL II: Controle van FSC-claims	17
8 Vaststelling van productgroepen voor de controle van FSC-claims	17
9 Transfersysteem	18
10 Percentagesysteem	19
11 Kreditsysteem	21
DEEL III: Aanvullende eisen	23
12 FSC-labelingseisen	23
13 Uitbesteding	23
DEEL IV: Toelatingscriteria voor enkelvoudige, multi-site, en groeps-CoC-certificering	25
14 Toelatingscriteria voor enkelvoudige CoC-certificering	25
15 Toelatingscriteria multi-site CoC-certificering	25
16 Toelatingscriteria voor groeps-CoC-certificering	26
Bijlage A. Voorbeelden van productgroepen (informatief)	28
Bijlage B. Voorbeelden van de toepassing van de FSC-controlesystemen (informatief)	29
Bijlage C. Voorbeelden van welke componenten van een product gecertificeerd moeten worden (normatief)	31
Bijlage D. Zelfevaluatie fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden (normatief)	34
Bijlage E. Termen en definities	43

## **A Doel**

Het doel van deze standaard is de minimale beheers- en productie-eisen te benoemen voor CoC binnen een organisatie, om aan te tonen dat bosmaterialen en producten die gekocht, gelabeld en verkocht worden als FSC-gecertificeerd, werkelijk afkomstig zijn uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen, teruggewonnen materialen of een mix daarvan, en dat alle bijbehorende claims juist en accuraat zijn.

## **B Scope**

Dit is de kernstandaard voor FSC CoC-certificering waarin de eisen worden gespecificeerd die van toepassing zijn op alle CoC-gecertificeerde organisaties alsook op organisaties die een aanvraag daartoe hebben ingediend, met betrekking tot inkoop, verwerking, labeling en verkoop van bosproducten als zijnde FSC-gecertificeerd.

### **Kader 1. Op wie is FSC Chain of Custody-certificering van toepassing?**

Om een product als FSC-gecertificeerd te kwalificeren dient er een onafgebroken keten van organisaties te zijn die onafhankelijk gecertificeerd zijn door FSC-geaccrediteerde certificeerders, die elke wijziging van wettig eigenaarschap van het product omvat, vanaf het gecertificeerde bos of terugwinningspunt tot de organisatie die het verkoopt met een FSC-claim op verkoopdocumenten en/of tot het punt waar het product wordt voltooid en een FSC-label ontvangt. Chain of Custody-certificering is daarom vereist voor alle organisaties in de productieketen van bosproducten die wettig eigenaar zijn van gecertificeerde producten, en ten minste een van de volgende activiteiten uitvoeren:

- a) FSC-gecertificeerde producten verkopen met FSC-claims op verkoopdocumenten;
- b) Producten labelen als FSC-gecertificeerd;
- c) De samenstelling van producten die met FSC-claims verkocht worden bewerken of veranderen (bijv. mengen of toevoegen van bosmaterialen aan het product) of de fysieke integriteit daarvan bewerken of veranderen (bijv. opnieuw verpakken, opnieuw labelen);
- d) FSC-gecertificeerde producten promoten, met uitzondering van FSC-gelabelde producten die gepromoot mogen worden door niet-certificaathouders (bijv. detailhandelaars) overeenkomstig FSC-STD-50-002 Eisen voor Promotioneel gebruik van de FSC-keurmerken door Niet-Certificaathouders.

NB: FSC-claims zijn vereist in gevallen waarin volgende klanten de FSC-gecertificeerde producten willen gebruiken als input voor het vervaardigen van andere gecertificeerde producten en/of voor doorverkoop als zijnde FSC-gecertificeerd.

Chain of Custody-certificering is niet vereist voor organisaties die diensten verlenen aan gecertificeerde organisaties zonder wettig eigenaar te zijn van de gecertificeerde producten, waaronder begrepen:

- a) Bemiddelaars en veilingen die de handel van gecertificeerde producten tussen koper en verkoper organiseren;
- b) Aanbieders van logistieke diensten, transport en/of tijdelijke (magazijn)opslag van gecertificeerde producten zonder de samenstelling of fysieke integriteit daarvan te veranderen;
- c) Aannemers die optreden onder een uitbestedingsovereenkomst volgens artikel 12 van deze standaard.

## **Kader 2. Welke componenten van een product moeten gecertificeerd zijn?**

Alle boscomponenten die een functioneel doel hebben in het product dienen te voldoen aan de Chain of Custody controle-eisen. Een component heeft een functioneel doel indien de functie van het product wordt aangetast door verwijdering van het component. Boscomponenten met een secundaire functie (bijv. voor vervoer, bescherming of verspreiding) kunnen vrijgesteld zijn van de Chain of Custody controle-eisen.

Verpakkingen die gemaakt worden van bosinput (bijv. papier of hout) worden beschouwd als een element dat losstaat van het product dat erin zit. Daarom kan de organisatie ervoor kiezen om de verpakking of de inhoud te laten certificeren, of beide.

*NB: Voor NTFP-producten is het acceptabel dat slechts één ingrediënt/component FSC-gecertificeerd is, zolang op het FSC-label en/of in bijbehorende documenten duidelijk wordt verwezen naar het gecertificeerde ingrediënt/component.*

Deze standaard is verdeeld in vier delen. Deel I en II bevatten de algemene eisen die verplicht zijn voor alle CoC-certificaathouders. De eisen gespecificeerd in Deel III en IV zijn van toepassing, overeenkomstig de scope van het certificaat.

Alle aspecten van deze standaard worden beschouwd als normatief, inclusief de scope, ingangsdatum, referenties, voorwaarden, tabellen, kaders en bijlagen, tenzij anderszins is vermeld.

### **C Ingangsdatum en geldigheidsduur**

Datum goedkeuring	januari 2021
Publicatiedatum	2 februari 2021
Ingangsdatum	1 september 2021
Overgangsperiode	1 september 2021 – 1 januari 2023
Geldigheidsduur	Tot deze wordt vervangen of ingetrokken

NB: Aan het einde van de overgangsperiode, dienen alle certificaathouders te zijn getoetst aan deze versie van de standaard.

### **D Referenties**

FSC-STD-40-004 is de hoofdstandaard die van toepassing is op de certificering van alle CoC-organisaties en kan gecombineerd worden met complementaire standaarden overeenkomstig de scope van het certificaat van de organisatie, zoals gespecificeerd in Tabel A.

De documenten die genoemd worden als complementaire standaarden en andere normatieve documenten zijn relevant voor de toepassing van FSC-STD-40-004. Voor referenties zonder datum is de laatste editie van het document waarnaar verwezen wordt (inclusief mogelijke wijzigingen) van toepassing.

**Tabel A. FSC CoC normatief kader**

<b>FSC normatieve documenten die van toepassing zijn voor alle CoC-certificaathouders</b>	
FSC-STD-40-004 <i>Chain of Custody Certification</i> FSC-STD-40-004a <i>FSC Product Classification (Addendum to FSC-STD-40-004)</i> FSC-DIR-40-004 <i>FSC Directive on Chain of Custody Certification</i> FSC-POL-01-004 <i>Policy for the Association of Organizations with FSC</i>	
<b>Complementaire normatieve documenten</b> (van toepassing afhankelijk van de scope van het certificaat)	
<b>Activiteiten</b>	<b>Normatieve documenten die van toepassing zijn</b>
Groeps- of multi-site CoC	FSC-STD-40-003 <i>Chain of Custody Certification of Multiple Sites</i>
Inkoop van Controlled Wood	FSC-STD-40-005 <i>Requirements for Sourcing Controlled Wood</i> FSC-DIR-40-005 <i>FSC Directive on FSC Controlled Wood</i>
Inkoop van teruggewonnen materialen	FSC-STD-40-007 <i>FSC Standard for Use of Reclaimed Material in FSC Product Groups and FSC Certified Projects</i>
Gebruik van FSC-keurmerken	FSC-STD-50-001 <i>Requirements for Use of the FSC Trademarks by Certificate Holders</i>

NB: De interpretaties van FSC op haar normatieve kader zijn beschikbaar op de website van FSC (fsc.org).

### **Kader 3. Werkwoordvormen in de bepalingen**

[Bewerkt overgenomen uit *ISO/IEC Directives Part 2: Rules for the structure and drafting of International Standards*]

'*dient te*' (shall): geeft een eis aan die strikt moet worden nageleefd om aan de standaard te voldoen.

'*wordt aangeraden*' (should): geeft aan dat er verschillende mogelijkheden zijn waarvan er een wordt aanbevolen als bijzonder geschikt, zonder andere te noemen of uit te sluiten, of dat een bepaalde handelswijze de voorkeur heeft maar niet per se vereist is.

'*mag*' (may): geeft aan dat een handelswijze toelaatbaar is binnen de grenzen van het document.

'*kan*' (can): wordt gebruikt om uit te drukken dat iets mogelijk is, hetzij materieel, fysiek of causaal.

# DEEL I: Algemene eisen

## 1 CoC-beheersysteem

- 1.1 De organisatie dient een CoC-beheersysteem in te voeren en te onderhouden dat toereikend is voor haar omvang en complexiteit, om zorg te dragen voor een voortdurende naleving van alle toepasselijke certificeringseisen, met inbegrip van het volgende:
- a) Een managementvertegenwoordiger aanstellen die de algehele verantwoordelijkheid en bevoegdheid heeft met betrekking tot de naleving van de organisatie van alle toepasselijke certificeringseisen;
  - b) Het invoeren en onderhouden van actuele, gedocumenteerde procedures die de certificeringseisen die van toepassing zijn op de scope van het certificaat omvatten.
  - c) Aangeven wie verantwoordelijk is voor de implementatie van elke procedure;
  - d) Het personeel scholing geven over de actuele versie van de procedures van de organisatie, om ervoor te zorgen dat het bekwaam is om het CoC-beheersysteem te implementeren;
  - e) Een compleet en actueel archief bijhouden van de documenten die van belang zijn om aan te tonen dat de organisatie voldoet aan alle toepasselijke certificeringseisen, dat minimaal voor een periode van vijf (5) jaar dienen te worden bewaard. De organisatie dient een archief aan te houden van minimaal de volgende documenten, die van toepassing zijn op de certificaatscope: procedures, productgroeplijsten; scholingsverslagen, inkoop- en verkoopdocumenten; materiaalboekhouding; jaarlijkse volume-overzichten; keurmerk-goedkeuringen; boekhouding van leveranciers, klachten en uitbesteding; controle van afwijkende ('non-conforming') producten; boekhouding van verificatieprogramma voor teruggewonnen materiaal, en boekhouding met betrekking tot een Stelsel van Zorgvuldigheid (*Due Diligence-System*) voor gecontroleerd materiaal en FSC Controlled Wood.
- 1.2 De organisatie dient de toelatingscriteria gespecificeerd in Deel IV toe te passen om haar geschiktheid te definiëren voor enkelvoudige, multi-site of groeps-certificering.
- 1.3 De organisatie dient zich te committeren aan de FSC-waarden zoals gedefinieerd in FSC-POL-01-004 *Policy for the Association of Organizations with FSC*.
- 1.4 De organisatie dient zich in te zetten voor goede arbeidsomstandigheden. In elk geval dient de organisatie hiervoor een vertegenwoordiger aan te stellen, procedures vast te stellen en toe te passen die toereikend zijn voor haar omvang en complexiteit, en haar personeel scholing te bieden over arbeidsomstandigheden.
- NB: Andere certificeringen en handhaving van lokale wetgeving m.b.t. arbeidsomstandigheden die de elementen vereist in artikel 1.4 omvatten, mogen worden gebruikt als bewijs van naleving van deze eis (d.w.z. de organisatie mag worden beschouwd als een organisatie die automatisch voldoet aan artikel 1.4).
- 1.5 De organisatie dient een beleidsverklaring, of beleidsverklaringen, aan te nemen<sup>1</sup> en te implementeren waarin de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden aan de orde komen. De beleidsverklaringen dienen beschikbaar te worden gesteld aan stakeholders (d.i. betrokken en geïnteresseerde stakeholders) en aan de certificeerder van de organisatie.
- 1.6 De organisatie dient een zelfevaluatie bij te houden waarin beschreven wordt hoe de organisatie de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden toepast op haar werkzaamheden. De zelfevaluatie dient te worden voorgelegd aan de certificeerder van de organisatie.

---

<sup>1</sup> Mag een nieuwe beleidsverklaring ontwikkelen of een bestaande verklaring gebruiken.



- 1.7 De organisatie dient ervoor te zorgen dat klachten die ontvangen worden met betrekking tot de naleving van de eisen die van toepassing zijn op de scope van het CoC-certificaat van de organisatie adequaat in behandeling worden genomen, met inbegrip van het volgende:
- a) binnen twee (2) weken nadat de klacht is ontvangen de klager te laten weten dat de klacht is ontvangen;
  - b) binnen drie (3) maanden de klacht te onderzoeken en de voorgestelde acties te specificeren in reactie op de klacht. Indien er meer tijd nodig is om het onderzoek af te ronden, dienen de klachtindiener en de certificeerder van de organisatie op de hoogte te worden gesteld;
  - c) gepaste actie te ondernemen met betrekking tot de klachten, en gebreken als die gevonden worden in processen die van invloed zijn op naleving van de certificeringseisen;
  - d) de klager en de certificeerder van de organisatie op de hoogte stellen als de klacht succesvol is aangepakt en afgerond.
- 1.8 De organisatie dient procedures te hebben vastgesteld om ervoor te zorgen dat afwijkende ('non-conforming') producten worden geïdentificeerd en gecontroleerd om te voorkomen dat ze onbedoeld verkocht en geleverd worden met een FSC-claim. Wanneer afwijkende ('non-conforming') producten pas worden gedetecteerd nadat ze zijn geleverd, dient de organisatie de volgende activiteiten te ondernemen:
- a) Haar certificeerder en alle betreffende directe klanten schriftelijk op de hoogte te stellen binnen vijf werkdagen nadat het afwijkende ('non-conforming') product is geïdentificeerd, en die mededeling in een archief te bewaren;
  - b) oorzaken analyseren van het vóórkomen van afwijkende ('non-conforming') producten, en maatregelen nemen om te voorkómen dat het opnieuw gebeurt;
  - c) samenwerken met haar certificeerder om de certificeerder de mogelijkheid te geven te bevestigen dat er gepaste actie is ondernomen om de non-conformiteit te corrigeren.
- 1.9 De organisatie dient medewerking te verlenen aan Transactie Verificatie uitgevoerd door haar certificeerder en Assurance Services International (ASI), door steekproeven uit FSC-transactiedata beschikbaar te stellen op verzoek van de certificeerder.

NB: Informatie over prijzen valt niet binnen de scope van openbaarmaking van gegevens in het kader van Transactie Verificatie.

1.10 De organisatie dient mee te werken aan fibre testing (hout anatomisch onderzoek) dat wordt uitgevoerd door de certificeerder en ASI door op verzoek ter verificatie proefmonsters en voorbeeldexemplaren van materialen en producten aan te leveren, alsmede op verzoek informatie over soortensamenstelling.

1.11 De organisatie mag naleving van andere certificeringsschema's gebruiken als bewijs van naleving van Artikel 7 'Fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden'.

*NB: FSC International zal onderzoek doen naar de mate van overeenstemming van deze schema's met de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden en controleren in hoeverre er sprake is van overlap met de voorwaarden in Paragraaf 7.*

## 2 Inkoop van materiaal

- 2.1 De organisatie dient actuele informatie bij te houden over alle leveranciers die materialen aanleveren die gebruikt worden voor FSC-productgroepen, met inbegrip van namen, certificaatcode (indien van toepassing) en geleverde materialen.
- 2.2 Om steeds op de hoogte te zijn van wijzigingen die mogelijk van invloed zijn op de beschikbaarheid en authenticiteit van de geleverde producten, dient de organisatie regelmatig de geldigheid en productgroepenscope van de certificaten van haar actieve FSC-gecertificeerde leveranciers te controleren via de FSC- certificaatdatabase (info.fsc.org).

NB: Andere FSC-platforms gesynchroniseerd met de FSC-certificaatdatabase (d.w.z. het trademarkportal) kunnen de organisatie helpen bij naleving van deze eis door automatische meldingen te verzenden naar de organisatie wanneer er een verandering optreedt in de certificaatscope van haar leveranciers.

- 2.3 De organisatie dient de verkoop- en leveringsdocumenten te controleren om te bevestigen dat:
  - a) de geleverde materiaaltypen en hoeveelheden overeenstemmen met de geleverde documentatie;
  - b) de FSC-claim is gespecificeerd;
  - c) de FSC CoC of FSC Controlled Wood code is opgenomen voor materiaal geleverd met FSC-claims.
- 2.4 De organisatie dient ervoor te zorgen dat alleen erkende input en de juiste materiaalcategorieën worden gebruikt in FSC-productgroepen zoals gedefinieerd in Tabel B.

**Tabel B. Erkende input volgens de FSC-claim gespecificeerd voor de outputs van een productgroep**

FSC outputclaim gespecificeerd voor de productgroep	Erkende input
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix x% / FSC Mix Credit	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, controlled material, FSC Controlled Wood, pre-consumer reclaimed, post-consumer reclaimed.
FSC Recycled x% / FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, pre-consumer reclaimed, post-consumer reclaimed.
FSC Controlled Wood	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, controlled material, FSC Controlled Wood.

- 2.5 Organisaties die niet-FSC-gecertificeerd teruggewonnen materiaal inkopen om te gebruiken in FSC-productgroepen dienen te voldoen aan de eisen van FSC-STD-40-007.
- 2.6 Organisaties die niet-FSC-gecertificeerde onbewerkte materialen inkopen om te gebruiken in FSC-productgroepen als gecontroleerd materiaal dienen te voldoen aan de eisen van FSC-STD-40-005.
- 2.7 Organisaties die op hun eigen locatie materialen terugwinnen uit primaire of secundaire verwerking mogen het materiaal classificeren in dezelfde of een lagere materiaalcategorie als de input waaruit het is gewonnen. Materialen die zijn teruggewonnen uit secundaire verwerking mogen ook door de organisatie worden geclassificeerd als pre-consumer teruggewonnen materiaal met uitzondering van materialen die zijn weggeworpen in een fabricageproces maar die op locatie kunnen

worden hergebruikt door weer in hetzelfde fabricageproces te worden opgenomen waaruit ze ontstaan zijn.

- 2.8 De organisatie mag materiaal dat in voorraad wordt gehouden op het moment van de initiële evaluatie door de certificeerder en materiaal dat ontvangen wordt tussen de datum van de initiële audit en de uitgiftedatum van het CoC-certificaat van de organisatie classificeren als erkende input, op voorwaarde dat de organisatie in staat is om aan te tonen aan de certificeerder dat de materialen voldoen aan de inkoop-eisen van FSC-gecertificeerd materiaal.

### **3 Omgang met materiaal**

- 3.1 In gevallen waarin er een risico bestaat dat er niet-erkende inputs de FSC-productgroepen binnenkomen, dient de organisatie een of meer van de volgende scheidingsmethoden toe te passen:
- a) fysieke scheiding van materialen;
  - b) tijdelijke scheiding van materialen;
  - c) identificatie van materialen.

### **4 FSC-materiaal en productadministratie**

- 4.1 Voor elke productgroep of werkorder dient de organisatie de belangrijkste verwerkingsstappen te identificeren waarbij er een verandering optreedt in het materiaalvolume of gewicht. Daarnaast dient de organisatie voor elke verwerkingsstap of, indien dit niet haalbaar is, voor de gezamenlijke verwerkingsstappen de conversiefactor(en) te specificeren. De organisatie dient een consequente methode te volgen voor het berekenen van de conversiefactor(en) en dient ze voortdurend te actualiseren.

NB: Van organisaties die maatwerk produceren wordt niet vereist dat ze conversiefactoren specificeren voorafgaand aan de productie, maar zij dienen wel een productieadministratie bij te houden op basis waarvan conversiefactoren kunnen worden berekend.

- 4.2 De organisatie dient een actuele materiaaladministratie bij te houden (bijv. spreadsheets, productadministratiesoftware) van materialen en producten binnen de scope van het FSC-certificaat, waarin opgenomen:
- a) input: verkoopdocumentnummer van leverancier, datum, hoeveelheden, en materiaalcategorie inclusief het percentage of de krediet-claim (indien van toepassing);
  - b) output: verkoop documentnummer, datum, productbeschrijving, hoeveelheden, FSC-claim, en toepasselijke claim-periode of werkorder;
  - c) FSC-percentagerekeningen en FSC-krediet-administratie.

- 4.3 Organisaties die gecertificeerd zijn door FSC en andere bosbouw-certificatieschema's en die inputs en outputs hebben die gelijktijdig claims van verschillende certificatieschema's voeren dienen aan te tonen dat de hoeveelheden van producten niet ten onrechte meerdere keren gerekend zijn.

NB: *Dit kan gedaan worden door een enkele boekhouding op te stellen voor deze materialen, waarin duidelijk de hoeveelheden van materialen en producten en de respectievelijke certificeringsclaim(s) toegepast op outputs worden gedefinieerd. Indien dit niet mogelijk is, dient de organisatie beoordeling van deze eis op andere wijze mogelijk te maken voor de certificeerder.*

- 4.4 De organisatie dient rapportages voor te bereiden van jaarlijkse volumeoverzichten (in de mateenheid die gewoonlijk gebruikt wordt door de organisatie) van de periode sinds de voorgaande rapportageperiode, waarin wordt aangetoond dat de hoeveelheden van outputproducten verkocht met FSC-claims compatibel zijn met de

hoeveelheden van de input, bestaande voorraad, hun bijbehorende outputclaims en de conversiefactor(en) per productgroep.

*NB: Organisaties die maatwerk produceren (bijv. timmermannen, bouwaannemers, bouwbedrijven) mogen de jaarlijkse FSC-overzichtsrapportages presenteren als een overzicht van de werkorders of bouwprojecten in plaats van per productgroep.*

## 5 Verkoop

5.1 De organisatie dient ervoor te zorgen dat verkoopdocumenten (fysiek of elektronisch) voor producten die verkocht worden met FSC-claims de volgende informatie bevatten:

- a) naam en contactgegevens van de organisatie;
- b) informatie om de klant te identificeren, zoals naam en adres van de klant (met uitzondering van verkoop aan eindconsumenten);
- c) datum waarop het document werd uitgegeven;
- d) productnaam of -beschrijving;
- e) hoeveelheid van verkochte producten;
- f) de FSC certificaatcode van de organisatie behorend bij FSC-gecertificeerde producten en/of FSC Controlled Wood code behorend bij FSC Controlled Wood producten;
- g) een duidelijke vermelding van de FSC-claim voor elk product of de totale producten zoals gespecificeerd in Tabel C.

**Tabel C. Erkende FSC-claims voor outputproducten overeenkomstig elk FSC-controlesysteem**

FSC outputclaim gespecificeerd voor de productgroep	FSC controlesysteem		
	Transfersysteem	Percentagesysteem	Kredietsysteem
FSC 100%	✓	nvt	nvt
FSC Mix x%	✓	✓	nvt
FSC Recycled x%	✓	✓	nvt
FSC Mix Credit	✓	nvt	✓
FSC Recycled Credit	✓	nvt	✓
FSC Controlled Wood	✓	(zie 5.9)	(zie 5.9 en 11.10)

5.2 Organisaties aan het eind van de productieketen die FSC-eind- en gelabelde producten verkopen (bijv. detailhandelaars, uitgevers) mogen de percentage- of de kredietinformatie in verkoopdocumentatie weglaten (bijv. door alleen de "FSC Mix" claim te gebruiken in plaats van "FSC Mix 70%" of "FSC Mix Credit"). In dit geval gaat deze informatie echter verloren en is het voor daarna volgende organisaties in de productieketen niet toegestaan de percentage- of kredietinformatie met betrekking tot deze producten te gebruiken of opnieuw op te nemen.

5.3 Indien de verkoopdocumentatie verstrekt door de organisatie niet bij de levering van het product is gevoegd en deze informatie relevant is voor de klant om het product te identificeren als FSC-gecertificeerd, dient de bijbehorende leveringsdocumentatie dezelfde informatie te bevatten als vereist in artikel 5.1, alsook een verwijzing die deze informatie verbindt met de verkoopdocumentatie.

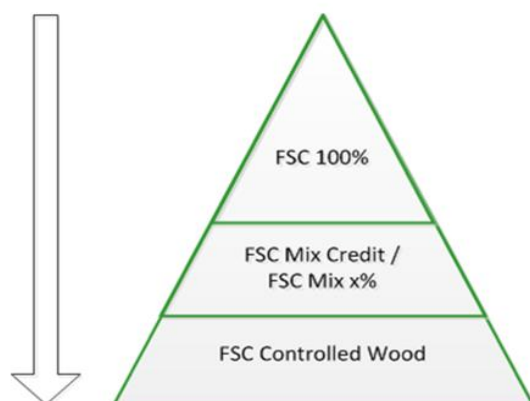
5.4 De organisatie dient ervoor te zorgen dat producten die verkocht worden met een FSC 100%, FSC Mix of FSC Recycled claim op de verkoopdocumentatie geen labels dragen van andere bosbouw-certificatieschema's.

*NB: Een FSC-gecertificeerd product mag gelijktijdig de FSC-claim en de claim van andere bosbouw-certificatieschema's dragen op verkoop- en leveringsdocumenten, ook als het product een FSC-label draagt.*

- 5.5 Organisaties mogen producten identificeren die exclusief gemaakt zijn van inputmaterialen van kleine producenten of bosgemeenschappen door de volgende claim aan verkoopdocumenten toe te voegen: 'Van kleine producenten of bosgemeenschappen'. Deze claim kan in de productieketen worden doorgegeven door certificaathouders.
- 5.6 De organisatie mag alleen producten verkopen met de 'FSC Controlled Wood' claim op verkoop- en leveringsdocumenten indien de producten ruw of half-voltooid zijn en de klant FSC-gecertificeerd is.
- 5.7 Indien de organisatie niet in staat is om de FSC-claim en/of certificaatcode op te nemen in de verkoop- of leveringsdocumenten (of beide), dient de vereiste informatie aan de klant te worden verstrekt door middel van aanvullende documentatie (bijv. aanvullende brieven). In dit geval dient de organisatie toestemming te krijgen van haar certificeerder om aanvullende documentatie toe te voegen in overeenstemming met de volgende criteria:
- a) er dient duidelijke informatie te zijn die de aanvullende documentatie verbindt met de verkoop- of leveringsdocumenten;
  - b) er bestaat geen risico dat de klant verkeerd interpreteert welke producten er wel of niet FSC-gecertificeerd zijn in de aanvullende documentatie;
  - c) wanneer de verkoopdocumenten meerdere producten bevatten met verschillende FSC-claims, dient elk product door een verwijzing gelinkt te zijn aan de bijhorende FSC-claim die in de aanvullende documentatie wordt genoemd.
- 5.8 Organisaties die maatwerk FSC-producten leveren (bijv. timmerlieden, bouwaannemers, bouwbedrijven) en de FSC-gecertificeerde producten niet vermelden op de verkoopdocumenten zoals vereist in artikel 5.1 mogen aanvullende documenten uitgeven bij het verkoopdocument dat wordt opgesteld voor bouwwerkzaamheden of andere relateerde diensten. Het aanvullende document dient het volgende te bevatten:
- a) informatie die de factu(u)r(en) koppelt aan het aanvullende document;
  - b) Een opsomming van de FSC-gecertificeerde componenten die gebruikt zijn met de bijbehorende hoeveelheden en FSC-claims;
  - c) De certificaatcode van de organisatie.
- 5.9 De organisatie mag ervoor kiezen om een FSC-outputclaim af te waarderen ('downgrading') zoals voorgesteld in Afbeelding A. Het FSC-label dient te corresponderen met de FSC-claim die genoemd wordt op verkoopdocumenten, behalve in het geval dat detailhandelaars voltooide en gelabelde producten verkopen aan eindconsumenten.

*NB: Producten die voor 100% gemaakt zijn van teruggewonnen materialen kunnen alleen geclaimd worden als FSC Recycled.*

## Afbeelding A. Regels voor het afwaarderen ('downgraden') van FSC-outputclaims



### 6 Naleving van wetgeving m.b.t. legaliteit van hout

6.1 De organisatie dient ervoor te zorgen dat haar FSC-gecertificeerde en Controlled Wood-producten of houtproducten voldoen aan alle toepasselijke wetgeving m.b.t. legaliteit van hout. De organisatie dient minimaal:

- a) Procedures te hebben vastgesteld om ervoor te zorgen dat de import en/of export en commercialisering van FSC-gecertificeerde en Controlled Wood-producten door de organisatie voldoen aan alle toepasselijke handels- en douanewetten<sup>2</sup> (indien de organisatie FSC-producten exporteert en/of importeert);
- b) Op verzoek informatie te verzamelen en aan te leveren over houtsoorten (gewone en wetenschappelijke naam) en land van herkomst (of specifiekere locatiegegevens indien vereist door de wetgeving) ten behoeve van klanten en/of FSC-gecertificeerde organisaties verderop in de productieketen die deze informatie nodig hebben om te voldoen aan de wetgeving m.b.t. de legaliteit van hout. De vorm en frequentie van deze aangeleverde informatie mag worden overeengekomen tussen de organisatie en de indiener van het verzoek, zolang de informatie accuraat is en correct gekoppeld kan worden aan het materiaal dat geleverd wordt als FSC-gecertificeerd of FSC Controlled Wood.

NB: Informatie over de subnationale gebieden of kapconcessies is vereist waar het risico op illegale kap tussen kapconcessies in een land of subnationaal gebied varieert. Elke regeling waarin het recht wordt vastgelegd om hout te kappen in een bepaald gebied wordt beschouwd als een kapconcessie.

NB: Indien de organisatie niet de gevraagde informatie over houtsoorten en land van herkomst bezit, dient het verzoek te worden doorgestuurd naar leveranciers verder terug in de keten, net zolang tot de informatie kan worden verkregen.

- c) Aan te tonen dat zij zich houdt aan de relevante handels- en douanewetten;
- d) Ervoor te zorgen dat FSC-gecertificeerde producten die pre-consumer teruggewonnen hout bevatten (met uitzondering van teruggewonnen papier), die

<sup>2</sup> Handels- en douanewetten zijn onder andere:

- Verboden, quota en andere beperkingen op de export van houtproducten (bijv. verboden op de export van onbewerkt hout of ruw gezaagd hout)
- Eisen voor exportlicenties voor hout- en houtproducten
- Officiële machtiging die entiteiten die hout- en houtproducten exporteren mogen vereisen
- Belastingen en verplichtingen die van toepassing zijn op export van houtproducten.

verkocht worden aan bedrijven in landen waar wetgeving m.b.t. legaliteit van hout, **óf**:

- i) alleen pre-consumer teruggewonnen-houtmaterialen bevatten die voldoen aan de FSC Controlled Wood eisen volgens FSC-STD-40-005; **of**
- ii) hun klanten informeren over de aanwezigheid van pre-consumer teruggewonnen-hout in het product en hun *systeem van zorgvuldigheid* (due diligence system) steunen zoals vereist door toepasselijke wetgeving m.b.t. legaliteit van hout.

NB: Organisaties die kiezen voor de bovenstaande optie d (i) mogen de eisen voor coproducten zoals beschreven in FSC-STD-40-005 toepassen.

## **7 Fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden<sup>3</sup>**

- 7.1 Bij de toepassing van de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden dient de organisatie voldoende rekening te houden met de rechten en plichten die vastgelegd zijn in nationale wetgeving, terwijl zij tegelijkertijd aan de doelstellingen van de arbeidsvoorwaarden voldoet.
- 7.2 De organisatie mag geen gebruik maken van kinderarbeid.
  - 7.2.1 De organisatie mag geen arbeiders inschakelen die jonger zijn dan 15, of jonger dan de minimumleeftijd zoals vastgelegd in nationale of lokale wetten of bepalingen, indien deze hoger is dan 15 jaar, behalve in gevallen zoals gespecificeerd in 7.2.2.
  - 7.2.2 In landen waar nationale wetten of regelingen ruimte bieden om personen van 13 tot 15 jaar in te schakelen voor lichte werkzaamheden, mag dit werk niet ten koste gaan van scholing en ook niet schadelijk zijn voor de gezondheid of ontwikkeling van deze arbeider(s). Met name waar kinderen onder leerplicht vallen, dienen zij alleen te werken buiten de schooltijden op normale werktijden overdag.
  - 7.2.3 Niemand jonger dan 18 jaar wordt ingeschakeld voor gevaarlijk of zwaar werk, behalve met het oog op opleiding binnen de kaders van geldende nationale wetten en regelingen.
  - 7.2.4 De organisatie dient de ergste vormen van kinderarbeid te verbieden.
- 7.3 De organisatie dient alle vormen van dwangarbeid uit te bannen.
  - 7.3.1 Arbeidsrelaties zijn vrijwillig en gebaseerd op wederzijds goedvinden, zonder dat er gedreigd wordt met straf.
  - 7.3.2 Er is geen bewijs van praktijken die duiden op gedwongen of verplichte arbeid, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het volgende:
    - Fysiek en seksueel geweld
    - Gedwongen arbeid/schuldarbeid
    - Inhouding van loon, inclusief betaling van kosten voor arbeidsbemiddeling en/of betaling van een onderpand voordat het dienstverband begint
    - Beperking van mobiliteit/beweging
    - Inbeslagneming van paspoort en identiteitsdocumenten
    - Dreiging met indienen van een aanklacht bij de autoriteiten
- 7.4 De organisatie dient ervoor te zorgen dat er geen discriminatie plaatsvindt bij arbeid en beroep.
  - 7.4.1 Arbeid en beroepspraktijken zijn niet-discriminerend
- 7.5 De organisatie dient de vrijheid van vereniging en het effectieve recht op collectieve onderhandelingen te respecteren.
  - 7.5.1 Arbeiders kunnen zelf bepalen bij welke arbeidersorganisaties ze zich aansluiten of welke arbeidersorganisaties zij stichten.

---

<sup>3</sup> Bron: FSC-rapport over algemene criteria en indicatoren gebaseerd op de principes van de ILO-Kernconventies (2017).



- 7.5.2 De organisatie respecteert de volledige vrijheid van arbeidersorganisaties om hun wetten en regels op te stellen.
- 7.5.3 De organisatie respecteert de rechten van arbeiders om zich in te laten met legale activiteiten met betrekking tot het vormen van, zich aansluiten bij of helpen van een arbeidersorganisatie, of om zich daarvan te onthouden, en zij zal arbeiders niet discrimineren of straffen vanwege de uitoefening van deze rechten.
- 7.5.4 De organisatie onderhandelt met wettig opgerichte arbeidersorganisaties en/of naar behoren gekozen vertegenwoordigers, te goeder trouw en met de inzet om tot een collectieve overeenkomst te komen.
- 7.5.5 Collectieve overeenkomsten worden toegepast waar deze bestaan.



## DEEL II: Controle van FSC-claims

NB: Voorbeelden van de toepassing van de productgroepeisen en FSC-controlesysteemeisen worden respectievelijk gegeven in Bijlagen A en B.

### 8 Vaststelling van productgroepen voor de controle van FSC-claims

8.1 De organisatie dient productgroepen vast te stellen ten behoeve van het controleren van FSC-outputclaims en labeling. Productgroepen dienen gevormd te worden door een of meer outputproducten die:

- a) Behoren tot hetzelfde producttype volgens FSC-STD-40-004a;
- b) Gecontroleerd worden volgens hetzelfde FSC-controlesysteem.

8.2 De volgende additionele voorwaarden zijn van toepassing voor de vaststelling van productgroepen onder het percentage- en/of kredietsysteem:

- a) alle producten dienen dezelfde conversiefactor te hebben. Als dat niet zo is, mogen ze toch in dezelfde productgroep worden opgenomen, maar de toepasselijke conversiefactoren dienen toegepast te worden op de corresponderende producten voor de berekening van het aantal outputproducten dat verkocht kan worden met FSC-percentages- of FSC-kredietclaims;
- b) alle producten dienen gemaakt te zijn van hetzelfde inputmateriaal (bijv. grenen) of dezelfde combinatie van inputmateriaal (bijv. een productgroep van gefineerde spaanplaten, terwijl alle producten gemaakt zijn van een combinatie van spaanplaat en finer van gelijkwaardige soorten).

*NB: Een inputmateriaal en/of houtsoort van een productgroep mag vervangen worden door een ander materiaal en/of soort op voorwaarde dat ze gelijkwaardig zijn. Variaties in materiaal- of productafmeting of vorm worden geaccepteerd binnen dezelfde productgroep. Verschillende soorten houtpulp worden beschouwd als gelijkwaardige inputmaterialen, met uitzondering van virgin en reclaimed houtvezels die geen gelijkwaardige inputmaterialen zijn.*

*NB: Virgin en reclaimed houtvezels kunnen gecombineerd worden in hetzelfde kredietaccount als er sprake is van producten die gemaakt zijn met beide materialen (gemengde vezels). Echter, voor 100% gerecyclede producten mag het FSC-krediet alleen betrokken worden van reclaimed inputmaterialen. Hetzelfde geldt voor 100% virgin vezelproducten, waarbij de kredieten alleen zullen worden betrokken van virgin inputmaterialen.*

8.3 De organisatie dient een actuele lijst van productgroepen bij te houden waarin voor elke groep het volgende wordt gespecificeerd:

- a) de producttype(s) van de outputproducten overeenkomstig FSC-STD-40-004a;
- b) de toepasselijke FSC-claims voor de outputs. De organisatie mag ook producten noemen die in aanmerking komen om het FSC Small and Community Label te dragen als de organisatie wil dat deze informatie openbaar is in de FSC-certificaat database.
- c) de soorten (inclusief wetenschappelijke en gewone namen), wanneer de soortinformatie een kenmerk van het product is.

#### **Kader 4. Vervanging van inputmaterialen binnen een productgroep**

Materialen en/of soorten kunnen beschouwd worden als gelijkwaardig indien ze door elkaar vervangen kunnen worden zonder dat de output-producteigenschappen veranderen. De volgende indicatoren worden beschouwd als een verandering van producteigenschappen aan de output-kant:

- a) verandering van producttype (overeenkomstig FSC-STD-40-004a); **of**
- b) verandering in de productfunctie; **of**
- c) stijging van de productprijs (prijs mag niet worden gebruikt als enige indicator vanwege mogelijke veranderingen die bijvoorbeeld veroorzaakt zijn door marktvraag, prijsonderhandeling, of gekochte of verkochte volumes; zij kan echter wel worden gebruikt in combinatie met andere indicatoren om de verandering van output-producteigenschappen vast te stellen); **of**
- d) stijging van de productgradatie; **of**
- e) verandering van het productuiterlijk (het uiterlijk wordt bepaald door de intrinsieke materiaaleigenschappen. Drukwerk, schilderwerk en andere afwerkingsprocessen zijn in dit geval niet van toepassing).

## **9 Transfersysteem**

#### **Kader 5. Toepassing transfersysteem**

Het transfersysteem is een FSC-controlesysteem dat de eenvoudigste benadering biedt voor de bepaling van outputclaims door de FSC-claims van inputmaterialen direct over te brengen op de outputproducten. Door scheiding van materialen die niet in aanmerking komen, wordt de link tussen input- en outputmateriaal verzekerd gedurende alle stadia van de processen van een organisatie.

Het transfersysteem kan worden toegepast op alle typen productgroepen, FSC-claims en activiteiten.

Er zijn geen geldige outputclaims voor pre-consumer teruggewonnen-hout omdat het niet wordt beschouwd als erkende input in het transfersysteem..

NB: Niet-hout bosproducten die gebruikt worden voor voedsel en medicinale doeleinden zijn beperkt tot het transfersysteem.

- 9.1 Voor elke productgroep dient de organisatie claimperiodes of werkorders te specificeren waarvoor een enkele FSC-claim dient te worden gemaakt.
- 9.2 Voor claimperiodes of werkorders waarin inputs behoren tot een enkele materiaalcategorie die een identieke FSC-claim dragen, dient de organisatie vast te stellen dat dit de corresponderende FSC-claim is voor de outputs.
- 9.3 Voor claimperiodes of werkorders waarin inputs van verschillende materiaalcategorieën of bijbehorende percentageclaims of kredietclaims zijn gecombineerd, dient de organisatie de laagste FSC-claim per inputvolume te gebruiken als de FSC-claim voor de outputs, zoals weergegeven in Tabel D.

**Tabel D. Mogelijke combinaties van FSC inputclaims en resulterende outputclaims wanneer het transfersysteem wordt toegepast**

Inputs	FSC 100%	FSC Mix Credit	FSC Mix x%	FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%	Pre-cons. teruggewonnen hout	Pre-cons. teruggewonnen papier	Post-cons. teruggewonnen hout en papier	FSC Controlled Wood en controlled materialen
FSC 100%	FSC 100%			FSC Mix Credit		Geen FSC claims toegestaan	FSC Mix 100%		FSC Controlled Wood
FSC Mix Credit	FSC Mix Credit			FSC Mix Credit			FSC Mix Credit		
FSC Mix x%	FSC Mix x%						FSC Mix x%		
FSC Recycled Credit	FSC Mix Credit			FSC Recycled Credit			FSC Recycled Credit		
FSC Recycled x%					FSC Recycled x%		FSC Recycled x%		
Pre-cons. teruggewonnen hout	Geen FSC claims toegestaan								Geen FSC claims toegestaan
Pre-cons. teruggewonnen papier	FSC Mix 100%	FSC Mix Credit	FSC Mix x%	FSC Recycled Credit	FSC Recycled x%	FSC Recycled 100%			
Post-cons. teruggewonnen hout en papier									
FSC Controlled Wood en controlled materialen	FSC Controlled Wood			Geen FSC claims toegestaan					FSC Controlled Wood

## 10 Percentagesysteem

### Kader 6. Toepassing percentagesysteem

Het percentagesysteem is een FSC-controlesysteem waardoor alle outputs verkocht kunnen worden met een percentageclaim die correspondeert met de proportie van inputs die binnen een gespecificeerde claimperiode bijdragen aan een claim.

Het percentagesysteem kan worden toegepast op FSC Mix en FSC Recycled productgroepen op het niveau van een enkele of meerdere fysieke locaties. Het percentagesysteem kan ook worden toegepast op producten die het FSC Small and Community Label dragen.

Het percentagesysteem mag **niet** worden toegepast op de volgende activiteiten:

- Verkoop van producten met de FSC 100% outputclaim;
- Handel en distributie van voltooide houtproducten en papier (bijv. papierhandelaars);
- Handel zonder fysiek bezit;
- Handel en verwerking van niet-hout bosproducten (NTFP's) met uitzondering van bamboe en NTFP's afkomstig van bomen (bijv. kurk, hars, bast, rubber/latex).

10.1 Voor elke productgroep dient de organisatie claimperiodes of werkorders te specificeren waarvoor een enkele FSC-percentagesysteem gemaakt dient te worden.

10.2 Voor FSC Mix en FSC Recycled inputs dient de organisatie de percentageclaim of kredietclaim te gebruiken die vermeld staat op de verkoop- of leveringsdocumenten (of beide) van de leverancier om de kwantiteit van claim-bijdragende inputs vast te stellen.

*NB: Materiaal geleverd met een kredietclaim dient in zijn gehele kwantiteit gebruikt te worden als claim-bijdragende input.*

10.3 De organisatie dient het FSC% te berekenen en vast te leggen voor elke claimperiode of werkorder met behulp van de volgende formule:

$$\text{FSC\%} = \frac{Q_C}{Q_T} \times 100$$

FSC% = FSC-percentages

$Q_C$  = Hoeveelheid claim-bijdragende inputs

$Q_T$  = Totale hoeveelheid bos-inputs

10.4 Wanneer het percentagesysteem wordt toegepast op het niveau van meerdere fysieke locaties, dient het percentage berekend te worden op basis van een gemiddeld FSC% van de inputs ontvangen door alle locaties. De voorwaarden voor de toepassing van het percentagesysteem op het niveau van meerdere fysieke locaties zijn als volgt:

- a) de percentageberekening dient alleen te worden toegepast op producten binnen dezelfde productgroep;
- b) alle locaties binnen de scope van een enkel of multi-site certificaat hebben een gemeenschappelijk eigendomsstructuur;
- c) alle locaties dienen zich te bevinden in hetzelfde land of de Eurozone;
- d) alle locaties dienen dezelfde geïntegreerde managementsoftware te gebruiken;
- e) elke locatie die deelneemt aan een percentageberekening op het niveau van meerdere locaties dient een FSC-percentages (FSC%) te hebben van minimaal 50%.

10.5 Voor elke productgroep dient de organisatie het FSC% te berekenen op basis van:

- a) de input voor dezelfde claimperiode of werkorder (enkel percentages); **of**
- b) de input voor een gespecificeerd aantal eerdere claimperiodes (voortschrijdend gemiddelde percentages)

10.6 De periode waarover het inputpercentages wordt berekend dient niet groter te zijn dan 12 maanden, tenzij dit billijk is vanwege de aard van de zaak en dit toegestaan is door de FSC-geaccrediteerde certificeerder.

10.7 Organisaties die de enkelvoudige percentagemethode gebruiken, mogen het berekende FSC% toepassen op de FSC-claim van de outputproducten die óf geproduceerd zijn gedurende dezelfde claimperiode/werkorder óf in de volgende claimperiode.

10.8 Organisaties die de voortschrijdend gemiddelde percentagemethode gebruiken, dienen het berekende FSC% van het gespecificeerde aantal voorgaande claimperiodes toe te passen op de FSC-claim van de outputproducten die geproduceerd worden in de volgende claimperiode.

10.9 Organisaties die het FSC-percentages in de volgende claimperiode toepassen overeenkomstig artikel 10.7 en 10.8 dienen ervoor te zorgen dat fluctuaties in de aanvoer van inputmaterialen niet gebruikt worden om het aantal outputproducten dat met FSC-claims verkocht wordt te vergroten. Organisaties dienen aan te tonen in hun jaarlijkse volumeoverzichten dat het aantal producten dat verkocht wordt met FSC-claims overeenkomt met het aantal claim-bijdragende inputs dat ontvangen is en de conversiefactoren daarvan binnen de rapportageperiode.

10.10 De organisatie kan de totale output van een claimperiode of werkorder verkopen met een FSC Mix of FSC Recycled percentageclaim die identiek is aan of lager is dan het berekende FSC%.

## 11 Kreditsysteem

### Kader 7. Toepassing kredietsysteem

Het kredietsysteem is een FSC-controlesysteem waardoor een deel van de outputs verkocht kan worden met een kredietclaim die correspondeert met de hoeveelheid claim-bijdragende inputs en de toepasselijke productgroepconversiefactor(en).

Het kredietsysteem kan gebruikt worden voor FSC Mix en FSC Recycled productgroepen op het niveau van een enkele of meerdere fysieke locaties.

Het kredietsysteem **mag niet** worden toegepast op de volgende activiteiten:

- a) verkoop van producten met de FSC 100% outputclaim;
- b) handel en distributie van voltooide houtproducten en papier (bijv. papierhandelaars);
- c) handel zonder fysiek bezit;
- d) handel en verwerking van niet-hout bosproducten (NTFP's), **met uitzondering van** bamboe en NTFP's afkomstig van bomen (bijv. kurk, hars, bast, rubber/latex).
- e) drukprocessen;
- f) verkoop van productgroepen met FSC Small and Community Label en/of claim.

### Opstellen van kredietaccounts

- 11.1 Voor elke productgroep dient de organisatie een FSC-kredietaccount op te stellen waarop toevoegingen en verminderingen van FSC-kredieten dienen te worden vastgelegd.
- 11.2 De organisatie dient kredietaccounts bij te houden van inputmaterialen of van outputproducten.
- 11.3 Het kredietsysteem mag worden toegepast op het niveau van een enkele of van meerdere fysieke locaties. De voorwaarden voor het opstellen van een gecentraliseerde kredietaccount voor meerdere locaties zijn als volgt:
  - a) Kredieten dienen gedeeld te worden binnen dezelfde productgroep;
  - b) Alle locaties dienen te vallen binnen de scope van een certificaat voor een enkele locatie of voor meerdere locaties met een gemeenschappelijke eigendomsstructuur;
  - c) alle locaties dienen zich te bevinden in hetzelfde land of de Eurozone;
  - d) alle locaties dienen dezelfde geïntegreerde managementsoftware te gebruiken;
  - e) elke locatie die deelneemt aan een kredietaccount van meerdere locaties dient minimaal een bijdrage te leveren van 10% van de inputkredieten die door de eigen locatie in een periode van 12 maanden worden gebruikt.

### Kredietaccount-administratie

- 11.4 Voor FSC Mix en/of FSC Recycled inputs, dient de organisatie de percentageclaim of kredietclaim te gebruiken die vermeld is op de verkoop- of leveringsdocumenten (of beide) van de leverancier om de hoeveelheid van claim-bijdragende inputs vast te stellen.

NB: Materiaal dat geleverd wordt met een kredietclaim dient volledig gebruikt te worden als claim-bijdragende input.

- 11.5 Wanneer het kredietsysteem wordt toegepast op samengestelde houtproducten, en wanneer inputs van verschillende kwaliteit worden gecombineerd, dienen componenten van hoge kwaliteit die ingekocht worden als gecontroleerd materiaal of FSC Controlled

Wood niet meer dan 30% van de samenstelling van de productgroep te vertegenwoordigen (qua volume of gewicht). In het kader van deze clausule wordt kwaliteit gedefinieerd aan de hand van de volgende criteria:

- a) Alle producten die gemaakt zijn van houtsnippers en houtdeeltjes worden beschouwd als zijnde van dezelfde kwaliteit;
  - b) Componenten van massief hout worden beschouwd als zijnde van een hogere kwaliteit dan componenten van houtsnippers en houtdeeltjes;
  - c) Massief hardhout wordt beschouwd als zijnde van een hogere kwaliteit dan zachthout.
- 11.6 De organisatie dient niet meer FSC-krediet te verzamelen op de kredietaccount dan de som van FSC-krediet die is toegevoegd gedurende de voorgaande 24 maanden. (Dit betekent dat kredieten die niet binnen deze periode gebruikt worden voor outputclaims komen te vervallen.) De FSC-krediet die de som van kredieten die er in de voorgaande periode van 24 maanden is bijgekomen op de account overschrijdt, dient aan het begin van de volgende maand te worden afgetrokken van de kredietaccount (in de 25<sup>e</sup> maand nadat ze aan de account zijn toegevoegd).
- 11.7 De bepaling van output-krediet-hoeveelheden dient te worden verkregen door de inputhoeveelheden te vermenigvuldigen met de toepasselijke conversiefactor(en) zoals die gespecificeerd zijn voor elke component van de productgroep.

#### **Verkoop van outputs met kredietclaims**

- 11.8 Wanneer producten worden verkocht met FSC Mix of FSC Recycled kredietclaims, dient de organisatie de hoeveelheid inputmaterialen te converteren naar kredieten volgens artikel 11.7 en ze in mindering te brengen op de FSC-kredietaccount.
- 11.9 De organisatie dient alleen producten te verkopen met FSC-kredietclaims indien er kredieten beschikbaar zijn op de bijbehorende kredietaccount.
- 11.10 De organisatie mag het deel van de outputhoeveelheid dat niet verkocht is als FSC Mix Credit leveren als FSC Controlled Wood, op basis van een corresponderende FSC Controlled Wood kredietaccount.

*NB: FSC Controlled Wood kredietaccounts zijn niet nodig wanneer de FSC Mix Credit account de productie van de hele organisatie beslaat.*

## DEEL III: Aanvullende eisen

### 12 FSC-labelingseisen

- 12.1 De organisatie mag het FSC-label toepassen op FSC-producten volgens de eisen gespecificeerd in FSC-STD-50-001. Het type FSC-label dient altijd te corresponderen met de FSC-claim die vermeld wordt op verkoopdocumenten, zoals gespecificeerd in Tabel E.

**Tabel E. FSC-claims en corresponderende FSC-labels**

FSC-claims voor de outputs	FSC-label
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix percentage van ten minste 70%	FSC Mix
FSC Mix Credit	FSC Mix
FSC Gerecycled hout - percentage van ten minste 70% post-consumer teruggewonnen	FSC Recycled
FSC Gerecycled papier – geen drempel van toepassing	FSC Recycled
FSC Recycled Credit	FSC Recycled

- 12.2 Alleen FSC-producten die in aanmerking komen voor FSC-labeling mogen worden gepromoot met de FSC-keurmerken.
- 12.3 Producten die uitsluitend gemaakt zijn van inputmaterialen van kleine producenten en/of gemeenschapsproducenten komen in aanmerking om het FSC Small and Community Label te dragen.

### 13 Uitbesteding

- 13.1 De organisatie mag activiteiten binnen de scope van haar certificaat uitbesteden aan FSC-CoC-gecertificeerd en/of niet-FSC-CoC-gecertificeerde aannemers.

NB: De uitbestedingsregelingen van de organisatie zijn onderworpen aan een risicoanalyse door de certificeerder en steekproefneming voor audit-doeleinden op locatie.

- 13.2 Activiteiten die onderworpen zijn aan uitbestedingsovereenkomsten zijn die activiteiten die vallen binnen de scope van het CoC-certificaat van de organisatie, zoals aankoop, verwerking, opslag, labeling en facturering van producten.

NB: Opslaglocaties zijn vrijgesteld van uitbestedingsovereenkomsten wanneer zij bestaan uit stopplekken als onderdeel van transport of logistieke activiteiten. Echter, indien een organisatie een dienstverlener inschakelt om goederen op te slaan die nog niet aan een klant zijn verkocht, dan wordt dit beschouwd als een uitbreiding van de opslaglocatie van de organisatie en is dit daarom onderworpen aan een uitbestedingsovereenkomst.

- 13.3 Voordat activiteiten worden uitbesteed aan een nieuwe aannemer dient de organisatie haar certificeerder te informeren over de uitbestede activiteit, naam en contactgegevens van de aannemer.

- 13.4 De organisatie dient een uitbestedingsovereenkomst op te stellen met elke niet-FSC-gecertificeerde aannemer, waarin minimaal wordt opgenomen dat de aannemer:

- zich zal conformeren aan alle toepasselijke certificeringseisen en de procedures van de organisatie met betrekking tot de uitbestede activiteit;
- geen onbevoegd gebruik zal maken van de FSC-keurmerken (bijv. op de producten of website van de aannemer);
- geen enkele verwerkingsactiviteit verder zal uitbesteden;
- het recht van de certificeerder van de organisatie accepteert om de aannemer te auditeren;



- e) de organisatie binnen een periode van 10 werkdagen op de hoogte zal stellen indien de aannemer is opgenomen op de lijst met organisaties waarvan FSC zich heeft gedistantieerd, overeenkomstig FSC-POL-01-004, en daarom niet in aanmerking komt om uitbestedingsdiensten te verlenen aan FSC-gecertificeerde organisaties.
- 13.5 De organisatie dient gedocumenteerde procedures aan te leveren aan haar niet-FSC-gecertificeerde aannemer(s) die het volgende waarborgen:
- a) het materiaal onder verantwoordelijkheid van de aannemer dient niet vermengd te worden met of besmet te worden door enige ander materiaal gedurende de uitbestede activiteit;
  - b) de aannemer dient een boekhouding bij te houden van inputs, outputs en leveringsdocumenten die betrekking hebben op al het materiaal dat onder de uitbestedingsovereenkomst valt;
  - c) indien de aannemer namens de organisatie het FSC-label toepast op het product, dient de aannemer alleen de in aanmerking komende producten te labelen die geproduceerd zijn onder de uitbestedingsovereenkomst.
- 13.6 De organisatie dient gedurende de uitbesteding wettig eigenaar te blijven van alle materialen.

NB: Organisaties zijn niet verplicht om na de uitbesteding de producten opnieuw fysiek in bezit te nemen (bijv. producten mogen direct worden vervoerd van de aannemer naar de klant van de organisatie).

13.7 De organisatie dient de verkoop- of leveringsdocumenten (of beide) van materialen die verzonden worden voor uitbesteding te identificeren overeenkomstig de eisen gespecificeerd in artikel 5.1. Onderaannemers zijn niet verplicht de facturen van materialen te identificeren na uitbesteding.

13.8 De organisatie mag optreden als een FSC-gecertificeerde aannemer die diensten verleent aan andere uitbestedende organisaties. In dit geval dient de organisatie de uitbestedingsdiensten op te nemen onder de scope van haar FSC-certificaat, om ervoor te zorgen dat aan alle toepasselijke certificeringseisen wordt voldaan.

13.9 De FSC-gecertificeerde aannemer dient ervoor te zorgen dat hij/zij een kopie heeft van de factuur/facturen van de leverende partij(en) en, indien deze niet identiek is, van de facturerende partij(en) waar informatie op staat die voldoende is om de factuur/facturen en gerelateerde transportdocumentatie met elkaar te linken.

*NB. Informatie over prijzen mag onleesbaar gemaakt worden.*

13.10 Wanneer de organisatie FSC-gecertificeerde uitbestedingsdiensten verleent aan niet-FSC-gecertificeerde uitbestedende organisaties is het aanvaardbaar dat de uitbestedende organisatie het ruwe materiaal voor de uitbestede processen koopt. Om ervoor te zorgen dat de CoC niet wordt verbroken, dient het materiaal direct vervoerd te worden van een FSC-gecertificeerde leverancier naar de organisatie (d.w.z. de niet-gecertificeerde uitbestedende organisatie dient de materialen niet fysiek in bezit te nemen vóór de uitbesteding). Het outputproduct dient voltooid en FSC-gelabeld te zijn, en voorzien van de naam, het label, of andere identificerende informatie over de uitbestedende organisatie.



## DEEL IV: Toelatingscriteria voor enkelvoudige, multi-site, en groeps-CoC-certificering

### 14 Toelatingscriteria voor enkelvoudige CoC-certificering

14.1 Een organisatie komt in aanmerking voor enkelvoudige CoC-certificering indien de scope van het certificaat een enkele locatie of meerdere locaties (twee of meer locaties) omvat die voldoen aan de voldoende criteria:

- a) één locatie binnen de scope de scope van het CoC-certificaat:
  - i. treedt op als certificaathouder;
  - ii. is verantwoordelijk voor het factureren van gecertificeerde en niet-gecertificeerde materialen of producten binnen de scope van het certificaat aan externe klanten;
  - iii. beheert het gebruik van de FSC-keurmerken.
- b) Alle locaties binnen de scope van het enkelvoudige CoC-certificaat:
  - i. handelen onder een structuur van gemeenschappelijk eigenaarschap;
  - ii. worden direct aangestuurd door de certificaathouder;
  - iii. hebben een exclusieve zakelijke relatie met elkaar voor de outputmaterialen of producten die vallen onder de scope van het certificaat;
  - iv. zijn gevestigd in hetzelfde land.

14.2 Voor enkelvoudige CoC-certificering dienen alle locaties die zijn opgenomen binnen de scope van de certificering zich te conformeren aan alle toepasselijke certificeringseisen gespecificeerd in FSC-STD-40-004. De eisen die gespecificeerd zijn in FSC-STD-40-003 zijn niet van toepassing.

NB: In dit scenario dienen alle toepasselijke certificeringseisen zoals vastgesteld in FSC-STD-40-004 tijdens elke audit te worden geëvalueerd door de certificeerder op alle locaties die zijn opgenomen binnen de scope van het certificaat (d.w.z. steekproefneming is niet van toepassing).

### 15 Toelatingscriteria voor multi-site CoC-certificering

15.1 Een organisatie komt in aanmerking voor multi-site certificering indien de scope van het certificaat twee of meer locaties of juridische entiteiten bevat ('Deelnemende Locaties' genoemd in FSC-STD-40-003) die voldoen aan de volgende criteria:

- a) Alle deelnemende locaties en de organisatie die certificaathouder is, zijn verbonden door gemeenschappelijk eigenaarschap; **of**
- b) Alle deelnemende locaties:
  - i. hebben een juridische en/of contractuele relatie met de organisatie; **en**
  - ii. hebben gemeenschappelijke operationele procedures (bijv. dezelfde productiemethodes, dezelfde productspecificaties, geïntegreerde managementsoftware); **en**
  - iii. staan onder een centraal gestuurd en beheerd managementsysteem dat is ingesteld door de organisatie, dat bevoegdheid en verantwoordelijkheden heeft die verder strekken dan datgene wat alleen aan de certificering gerelateerd is, waaronder minstens een van de volgende elementen:
    - centrale inkoop of verkoopfunctie van bosproducten;
    - bedrijfsvoering onder dezelfde merknaam (bijv. franchisehouder, detailhandelaar)

15.2 Op basis van de eisen van artikel 15.1, komen de volgende organisaties niet in aanmerking voor multi-site CoC certificering:

- a) organisaties die niet de bevoegdheid hebben om deelnemende locaties toe te voegen aan of te verwijderen uit de scope van het certificaat;
- b) verenigingen;
- c) non-profit organisaties die for-profit leden hebben.

15.3 Voor multi-site CoC certificering dienen alle deelnemende locaties binnen de scope van het certificaat zich te conformeren aan alle toepasselijke certificeringseisen zoals gespecificeerd in FSC-STD-40-004 en FSC-STD-40-003.

NB: Multi-site CoC certificaten worden geëvalueerd door de certificeerder op basis van een vastgestelde steekproefmethode zoals gespecificeerd in FSC-STD-20-011.

## 16 Toelatingscriteria voor groeps-CoC-certificering

16.1 Een groeps-CoC-certificaat mag worden vastgesteld met inbegrip van twee of meer onafhankelijke wettige entiteiten (deelnemende locaties genoemd overeenkomstig FSC-STD-40-003) binnen de scope van het certificaat indien aan de volgende toelatingscriteria wordt voldaan:

- a) Elke deelnemende locatie dient 'klein' te zijn overeenkomstig de volgende definitie:
  - i. Niet meer dan 15 werknemers (fte); **of**
  - ii. Niet meer dan 25 werknemers (fte) **en** een maximale totale jaarlijkse omzet van 1.000.000 Amerikaanse dollar.

NB: Het jaarlijkse omzetcriterium is alleen van toepassing op organisaties die for-profit activiteiten hebben. De totale jaarlijkse omzet van non-profitorganisaties wordt berekend op basis van de verkoop van bosproducten, niet op basis van de inkomsten uit alle goederen en diensten.

- b) Alle deelnemende locaties dienen zich te bevinden in hetzelfde land als de organisatie die houder is van het certificaat.

NB: FSC-PRO-40-003 geeft Nationale Kantoren van FSC de bevoegdheid om toelatingscriteria voor groeps-CoC-certificering op te stellen die specifiek zijn voor het eigen land. Nationale toelatingscriteria die goedgekeurd zijn door FSC overtreffen die in het bovengenoemde artikel 16.1 a) en worden gepubliceerd op de FSC-website (in FSC-PRO-40-003a).

16.2 Voor groeps-CoC-certificering dienen alle deelnemende locaties die zijn opgenomen binnen de scope van het certificaat zich te houden aan alle toepasselijke certificeringseisen gespecificeerd in FSC-STD-40-004 en FSC-STD-40-003.

*NB: Groeps-CoC-certificaten worden geëvalueerd door de certificeerder op basis van een vastgestelde steekproefmethode zoals gespecificeerd in FSC-STD-20-011.*

**Tabel F. Vergelijking tussen enkelvoudige, multi-site en groeps-CoC-voorwaarden.**

<b>Item</b>	<b>Enkelvoudig</b>	<b>Multi-site</b>	<b>Groep</b>
Alle locaties dienen te opereren onder een structuur van gemeenschappelijk eigenaarschap	Ja	Niet noodzakelijk. Gemeenschappelijk eigenaarschap is van toepassing in het scenario zoals dat is gespecificeerd in artikel 15.1. a)	Nee
Locaties kunnen FSC-gecertificeerde producten onafhankelijk van elkaar verkopen	Nee. Slechts één locatie binnen de scope van het certificaat mag FSC-producten aan klanten verkopen	Ja	Ja
Alle locaties dienen gevestigd te zijn in hetzelfde land	Ja	Nee	Ja
De organisatie dient een Centraal Kantoor op te richten voor het beheer van het certificaat en om intern te monitoren	Nee	Ja	Ja
De certificeerder kan steekproefmethodes toepassen voor het selecteren van locaties ter evaluatie	Nee. Alle locaties binnen de scope van het certificaat dienen jaarlijks geauditeerd te worden door de certificeerder	Ja	Ja
Groei van het certificaat	De opname van nieuwe locaties binnen de scope van het certificaat dient te gebeuren met instemming van de certificeerder	De organisatie mag op elk moment nieuwe locaties toevoegen aan de scope van het certificaat, binnen de groeilimieten die zijn vastgesteld door de certificeerder.	De organisatie mag op elk moment nieuwe locaties toevoegen aan de scope van het certificaat, binnen de groeilimieten die zijn vastgesteld door de certificeerder.

## Bijlage A. Voorbeelden van productgroepen (informatief)

De volgende voorbeelden worden gegeven in Tabel G om de correcte (✓) en incorrecte (✗) toepassing van het productgroepconcept te verhelderen:

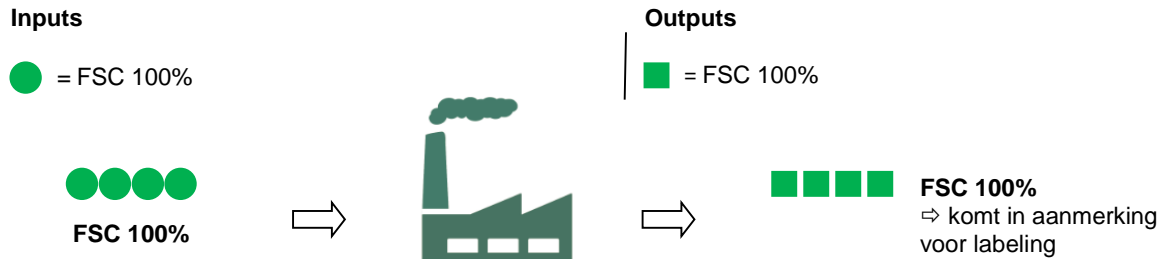
**Tabel G. Voorbeelden van toepassing productgroepen**

Productgroepvoorbeelden		Toelichting
<b>Dennenhout wordt verwerkt tot timmerhout, snippers en zaagsel</b>	✓ Er worden drie afzonderlijke productgroepen opgesteld: timmerhout, snippers en zaagsel	Elk outputproduct behoort tot een andere producttypecategorie.
	✓ Er worden twee afzonderlijke productgroepen opgesteld: timmerhout en hout in snippers en deeltjes (snippers en zaagsel worden gecombineerd in dezelfde productgroep).	Snippers en deeltjes mogen gecombineerd worden in dezelfde producttypeklasse (W3 Hout in snippers en deeltjes).
	✗ Er wordt één productgroep opgesteld waarin timmerhout, snippers en zaagsel worden gecombineerd.	Timmerhout, snippers en zaagsel behoren tot verschillende producttypecategorieën.
<b>Dennen- en eikenhout wordt verwerkt tot timmerhout, snippers en zaagsel</b>	✓ Er worden drie afzonderlijke productgroepen opgesteld: dennenhout, eikenhout, hout in snippers en deeltjes (waarbij restanten van de verwerking van dennen- en eikenhout worden gecombineerd).	Dennen- en eikenhout zijn geen verwisselbare producten. Echter, in het geval van 'hout in snippers en deeltjes' mogen de twee soorten gecombineerd worden omdat ze de outputeigenschappen niet veranderen.
	✗ Er wordt één productgroep 'timmerhout' opgesteld waarin timmerhout van dennen en timmerhout van eiken wordt gecombineerd.	Dennen- en eikenhout hebben verschillende kwaliteiten en zijn daarom geen verwisselbare producten.
<b>Tafels gemaakt van een combinatie van MDF en fineer</b>	✓ Er wordt een productgroep 'tafels' opgesteld waarin inputs van MDF en walnooffineer in verschillende afmetingen en vormen worden gecombineerd (bijv. ronde en vierkante tafels).	Variaties in materiaal- of productafmetingen of -vormen worden geaccepteerd binnen dezelfde productgroep.
	✗ Er wordt een productgroep 'tafels' opgesteld waarin de inputs van MDF en fineer van verschillende houtsoorten in verschillende afmetingen en vormen worden gecombineerd (bijv. ronde en vierkante tafels). Walnoot-, sapeli- en esdoornfineer worden gecombineerd in dezelfde productgroep.	Walnoot-, sapeli- en esdoornfineer zijn geen gelijkwaardige soorten volgens de vereisten in Kader 4 (d.w.z. waarde en uiterlijk van het outputproduct worden beïnvloed door vervanging van de soorten).
<b>Tafels gemaakt van een combinatie van MDF en melaminepapier</b>	✓ Er wordt een productgroep 'tafels' opgesteld waarin MDF en melaminepapier wordt gecombineerd in verschillende maten en melaminekleuren (bijv. wit melaminepapier en melaminepapier als houtimitatie worden gecombineerd in dezelfde productgroep).	Drukwerk, schilderwerk en andere afwerkingsprocessen worden niet beschouwd als kwaliteitsindicatoren en zijn niet van invloed op de inherente materiaaleigenschappen zoals gespecificeerd in Kader 4. Materialen die uiterlijk veranderen door deze activiteiten kunnen nog steeds als gelijkwaardig worden beschouwd.
<b>Papier gemaakt van een combinatie van oorspronkelijke en teruggewonnen vezels</b>	✓ Een productgroep voor newsprint-papier wordt opgesteld waarin oorspronkelijk en teruggewonnen vezels worden gecombineerd in samenstellingen met verschillende verhoudingen. Sommige outputproducten binnen de productgroep zijn wit en andere zijn bruin, vanwege veranderingen in de vezelverhoudingen en het blekingsproces.	Verschillende types en verhoudingen van vezels kunnen gecombineerd worden in dezelfde productgroep, op voorwaarde dat ze niet de functie van het outputproduct wijzigen. Het outputproduct dient niet te vallen onder dezelfde producttypecategorie.
	✗ Dezelfde teruggewonnen vezels worden gebruikt voor de productie van newsprint-papier en voor speciaalpapier. Newsprint-papier en speciaalpapier worden gecombineerd in dezelfde productgroep.	Newsprint-papier en speciaalpapier hebben geen vergelijkbare outputkenmerken en behoren tot verschillende producttypecategorieën. Indien de organisatie het kredietsysteem toepast, mag het ervoor kiezen een kredietaccount bij te houden voor teruggewonnen vezelinvoer en het toedelen aan de verschillende productgroepen (bijv. newsprint-papier en golfpaper), met inachtneming van de toepasselijke conversiefactoren voordat ze verkocht worden met FSC-kredietclaims.
<b>Spaanplaat, zonder coating en gecoat met melaminepapier.</b>	✗ Er wordt één productgroep opgesteld met daarin spaanplaatproducten met en zonder coating.	Spaanplaat met coating en spaanplaat zonder coating zijn verschillende producten en dienen behandeld te worden als verschillende productgroepen.

## Bijlage B. Voorbeelden van de toepassing van de FSC controlesystemen (informatief)

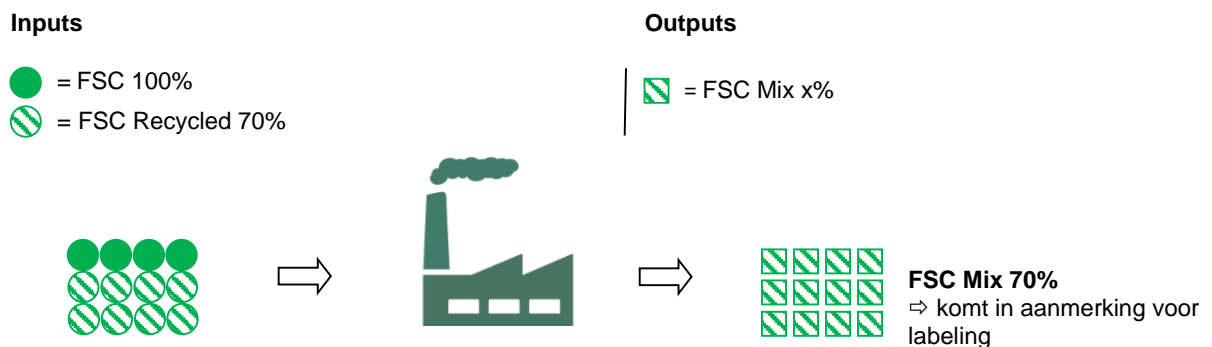
### Transfersysteem

Voorbeeld A: Productgroepen met enkelvoudig inputmateriaal.



**Vaststelling FSC outputclaim:** In het bovenstaande scenario wordt er een enkelvoudig inputmateriaal gebruikt en wordt de claim daarvan (FSC 100%) overgebracht op de outputs.

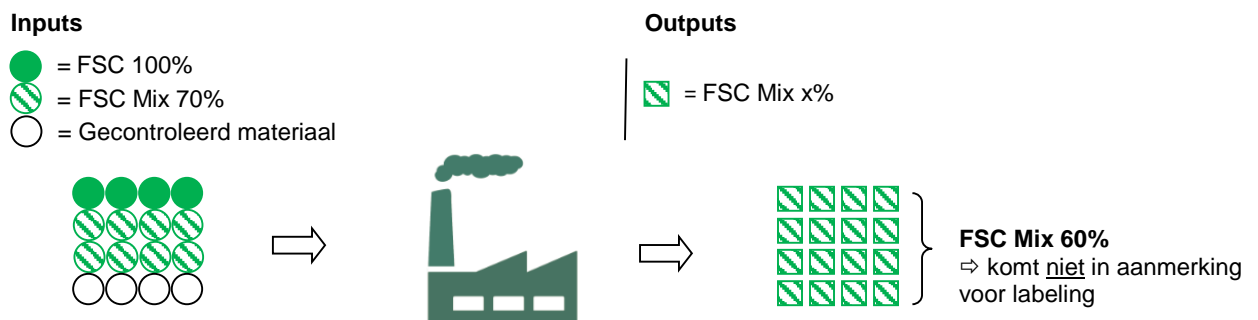
Voorbeeld B: Productgroepen met een combinatie van twee of meer inputmaterialen van verschillende materiaalcategorieën.



**Vaststelling FSC outputclaim:** Volgens de eisen gespecificeerd in Tabel D, resulteert de combinatie van oorspronkelijk materiaal (FSC 100%) en teruggewonnen materiaal (FSC Recycled x%) in het transfersysteem in een FSC Mix x% claim voor de outputproducten (zie definitie van FSC Mix).

### Percentagesysteem

Voorbeeld C: Productgroepen met een combinatie van twee of meer inputmaterialen van verschillende materiaalcategorieën.

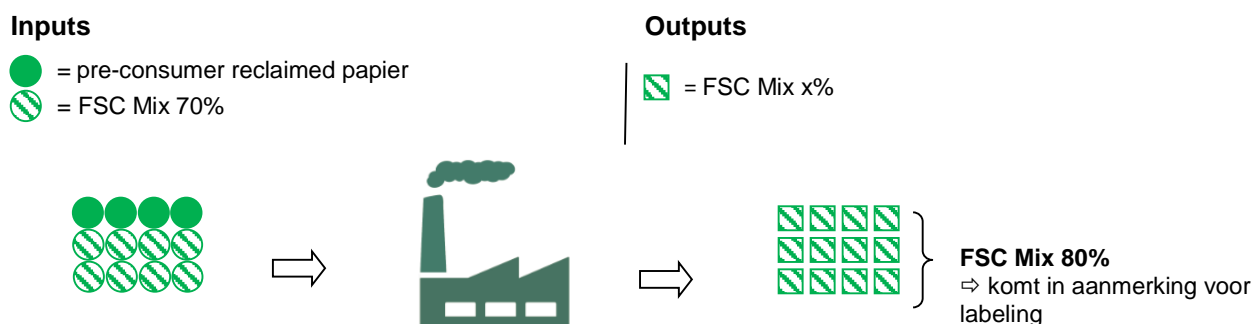


De FSC-claim voor de output wordt als volgt berekend:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ eenheden FSC 100\% input} \\ 8 \text{ eenheden FSC Mix 70\% input} \\ 4 \text{ eenheden gecontroleerd materiaal} \end{array} \right\} \frac{(4 \times 1) + (8 \times 0,7) + (4 \times 0)}{4 + 8 + 4} \times 100\% = \frac{4 + 5,6 + 0}{16} \times 100\% = 60\%$$

**Vaststelling FSC outputclaim:** In het bovenstaande scenario resulteert de combinatie van drie verschillende types oorspronkelijk materiaalinput (FSC 100%, FSC Mix 70% and FSC Controlled Wood) in een FSC Mix claim voor de outputs (zie definitie van FSC Mix).

Voorbeeld D: Productgroepen met een combinatie van twee of meer inputmaterialen van verschillende materiaalcategorieën



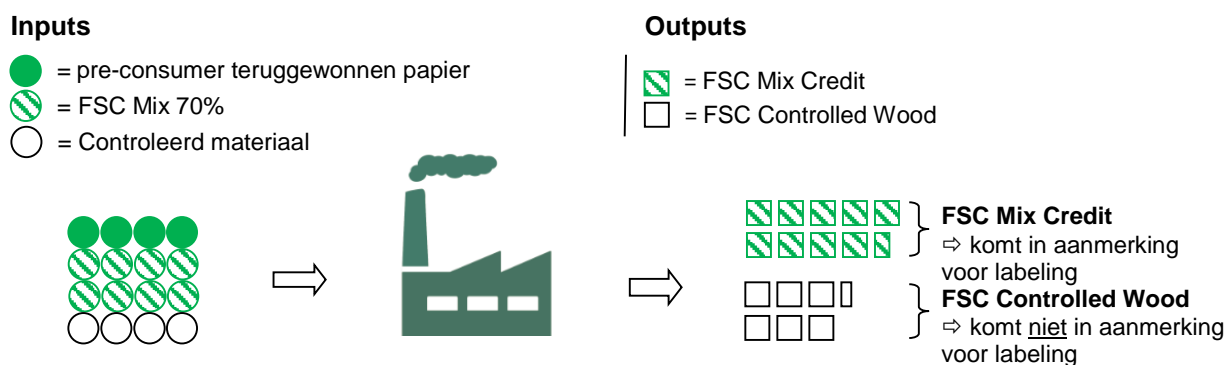
De FSC-claim voor de output wordt als volgt berekend:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ eenheden pre-consumer teruggewonnen papier} \\ 8 \text{ eenheden FSC Mix 70\% input} \end{array} \right\} \frac{(4 \times 1) + (8 \times 0,7)}{4 + 8} \times \frac{4 + 5,6}{12} = 80\%$$

**Vaststelling FSC-outputclaim:** In het bovenstaande scenario, resulteert de combinatie van pre-consumer teruggewonnen papier en FSC Mix 70% in een FSC Mix claim voor de outputs.

### Kredietsysteem

Voorbeeld E: Productgroepen met een combinatie van twee of meer inputmaterialen van verschillende materiaalcategorieën.



Het aantal outputeenheden dat verkocht kan worden met een 'FSC Mix Credit' claim wordt als volgt berekend:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ eenheden pre-consumer teruggewonnen} \\ \text{papierinput} \\ 8 \text{ eenheden FSC Mix 70\% input} \\ 4 \text{ eenheden gecontroleerd materiaal} \end{array} \right\} (4 \times 1) + (8 \times 0,7) + (4 \times 0) = 4 + 5,6 = \mathbf{9,6 \text{ eenheden FSC Mix Credit}}$$

Het restant van **6,4 eenheden** kan verkocht worden als 'FSC Controlled Wood'.

**Vaststelling FSC-outputclaim:** In het bovenstaande scenario resulteert de combinatie van teruggewonnen materiaal (pre-consumer teruggewonnen papier) en oorspronkelijk materiaal (FSC Mix 70% en FSC Controlled Wood) in een FSC Mix claim voor de outputs (zie definitie van FSC Mix).

### Bijlage C. Voorbeelden van welke componenten van een product gecertificeerd moeten worden (normatief)

Alle componenten van een product die (deels) gemaakt zijn van materiaal dat afkomstig is uit bossen en die een plaats hebben in het product om de functie te vervullen die de consument specifiek nodig heeft, dienen gecertificeerd te worden. Dat betekent dat alle gecertificeerde componenten van een product dienen te voldoen aan de definitie van in aanmerking komende ('eligible') input (bijv. FSC 100%, FSC Controlled Wood, etc.) en de hoeveelheden in volume of gewicht dienen te worden meegenomen in de berekening van de FSC-productsamenstelling die bepaalt of het in aanmerking komt om het FSC-label te dragen.

Componenten gemaakt van materiaal dat afkomstig is uit bossen die secundaire functies in het product hebben (bijv. voor transport, bescherming, etc.) hoeven niet gecertificeerd te worden tenzij ze aan het product worden toegevoegd met een functioneel doel (bijv. als het functioneren van het product wordt beïnvloed door het verwijderen van deze secundaire component, dan moet deze secundaire component ook gecertificeerd worden).

Verpakkingen die gemaakt zijn van materiaal dat afkomstig is uit bossen (bijv. papier, hout, etc.) worden beschouwd als elementen die losstaan van het product dat erin zit. Dus de organisatie kan ervoor kiezen alleen de verpakking of alleen de inhoud te certificeren, of zowel de verpakking als de inhoud.

De FSC-labelgenerator biedt de mogelijkheid labels te maken met specifieke producttypeclaims (bijv. hout, papier, verpakking). In gevallen waarin het product hout en papiercomponenten bevat die duidelijk verschillende elementen zijn, kan de organisatie ervoor kiezen om ze afzonderlijk te certificeren, op voorwaarde dat de juiste producttypes worden gebruikt voor het FSC-label. Om te voorkomen dat er misverstanden ontstaan over welke componenten van het product gecertificeerd zijn, wordt een extra toelichting aanbevolen. Hetzelfde geldt voor producten die een combinatie van componenten op houtbasis bevatten (bijv. hout, papier) en niet-hout bosproducten (bijv. rotan, kurk). In dit geval dienen de houtcomponenten gecertificeerd te worden en mogen de niet-hout bosproducten niet-gecertificeerd blijven, op voorwaarde dat het FSC-label duidelijk vermeldt wat de FSC-gecertificeerde houtcomponenten van het product zijn (bijv. een houten stoel gemaakt van FSC-gecertificeerd hout en niet-gecertificeerde rotan). In dit geval dient het FSC-label het producttype 'hout' te vermelden. De tegenovergestelde situatie is niet mogelijk (een houten stoel waarvan alleen het niet-hout bosproduct is gecertificeerd, maar niet het hout). Waar de bosproducten niet te onderscheiden zijn (bijv. een papier dat zowel niet-hout bosproducten als hout bevat), dienen beide gecertificeerd te worden om het FSC-label te dragen.

De onderstaande tabel geeft een aantal voorbeelden van praktische toepassingen waarvan wordt aangegeven welke componenten van het product moeten worden gecertificeerd. De tabel omvat niet alle mogelijkheden van FSC-gecertificeerde producten:

**Tabel H. Voorbeelden van welke componenten moeten worden gecertificeerd**

Voorbeelden van producten	Welke componenten van een product moeten worden gecertificeerd?	
<b>Lucifers &amp; luciferdoosje</b>	Lucifer	<b>Ja</b>
	Doosje	<b>Optioneel</b>
	<b>Motivering:</b> Lucifers en een luciferdoosje zijn te onderscheiden componenten die los van elkaar gecertificeerd kunnen worden als de FCS-labelclaim voldoende duidelijk is om misverstanden te voorkomen. Echter, als de lucifers en het luciferdoosje gemaakt worden van hetzelfde materiaal (bijv. papier), dienen ze beide gecertificeerd te worden om het FSC-label te dragen.	
<b>Spellen</b>	Papieren en houten componenten	<b>Ja</b>
	Spelregels	<b>Optioneel</b>
	Verpakking	<b>Optioneel</b>
	<b>Motivering:</b> De houten en papieren componenten van het spel dienen een functioneel doel en zijn daarom de componenten die certificering vereisen. Echter, een flexibele benadering is ook mogelijk op voorwaarde dat de juiste vermelding op het label wordt toegepast. Bijvoorbeeld, als alleen de houten componenten gecertificeerd zijn, dient het FSC-label de claim 'hout' te bevatten en hoeven de papieren componenten niet gecertificeerd te zijn. Anderzijds, als alleen de papieren componenten gecertificeerd zijn, dient het FSC-label de claim 'papier' te bevatten en hoeven de houten componenten niet gecertificeerd te zijn. De spelregels en verpakking zijn geen	



	productcomponenten en hoeven om deze reden niet gecertificeerd te zijn.	
<b>Boeken</b>	Omslag	Ja
	Papier binnenwerk	Ja
	Stofomslag en hoes	Optioneel
	Losse wikkel	Optioneel
	<b>Motivering:</b> Omslag en binnenwerk zijn nodig voor het vervullen van de functie van het product, en dienen om deze reden gecertificeerd te worden. Extra voorwerpen zoals stofomslagen, hoezen en losse wikkel zijn niet nodig voor de functie van het product en hoeven daarom niet gecertificeerd te worden.	
<b>Notitieboekjes</b>	Omslag	Ja
	Zelfklevend papier	Ja
	Papier binnenwerk	Ja
	<b>Motivering:</b> Omslag, binnenwerk en zelfklevend papier zijn permanente productcomponenten en zijn nodig voor de functie van het product. Daarom dienen al deze componenten te worden gecertificeerd.	
<b>Tijdschriften</b>	Omslag	Ja
	Papier binnenwerk	Ja
	Inserts	Optioneel
	Afneembare promotiestickers	Optioneel
	<b>Motivering:</b> Omslag en binnenwerk zijn nodig voor het bereiken van de functie van het product en dienen daarom gecertificeerd te worden. Inserts en afneembare promotiestickers zijn niet nodig om het product te laten functioneren en hoeven daarom, ongeacht de hechtingsmethode (gebonden, gelijmd, los, etc.) niet gecertificeerd te worden.	
<b>Toiletpapier</b>	Toiletpapier	Ja
	Kartonnen rolletje	Optioneel
	<b>Motivering:</b> Het toiletpapier is de component dat de consument wil hebben om in zijn specifieke behoefte te voorzien. Het kartonnen rolletje is de methode om het papier te doseren of vervoeren en kan losgemaakt worden van het product zonder de functie daarvan te beïnvloeden. Om deze reden hoeft het kartonnen rolletje niet gecertificeerd te zijn. Dezelfde redenering geldt voor alle papieren producten die op rollen en spoelen verkocht worden (bijv. opgerold thermisch papier, keukenpapier).	
<b>Dozen met tissues</b>	Tissues	Ja
	Doos	Optioneel
	<b>Motivering:</b> Het tissuepapier is de component dat de consument wil hebben om in zijn specifieke behoefte te voorzien. De doos is een methode om het papier te doseren of vervoeren en kan losgemaakt worden van het product zonder de functie daarvan te beïnvloeden. Om deze reden hoeft de doos niet gecertificeerd te zijn.	
<b>Meubels</b>	Meubels	Ja
	Verpakking	Optioneel
	Prijskaartje of verpakkingslabel	Optioneel
	<b>Motivering:</b> Het meubel is de component dat de consument wil hebben om in zijn specifieke behoefte te voorzien. De verpakking, het prijskaartje en het promotielabel hebben secundaire functies voor het product en kunnen losgemaakt worden van het meubel zonder de functie daarvan te beïnvloeden. Om deze reden hoeven de verpakking, het prijskaartje en het promotielabel niet gecertificeerd te zijn.	
<b>Zelfklevende labels op vellen</b>	Stickers	Ja
	Hechtvel	Optioneel



	<b>Motivering:</b> De sticker is het product dat de consument wil hebben en het hechtvel heeft een secundaire functie (het product vervoeren). Daarom hoeft het hechtvel niet gecertificeerd te zijn.	
<b>Enveloppen en aftrekstroken</b>	Enveloppen	<b>Ja</b>
	Plakstrook	<b>Optioneel</b>
	<b>Motivering:</b> De envelop is het hoofdproduct dat de consument wil hebben en moet FSC-gecertificeerd zijn. De plakstroken hebben een secundaire functie en certificering is optioneel.	
<b>Pre-fab huizen (of complete huizen verkocht als geheel)</b>	Permanente structurele componenten van het huis, inclusief vloeren, dak, muren, trap, ramen en deuren.	<b>Ja</b>
	Andere secundaire houten elementen (bijv. meubels, kasten, toiletbrillen, planken, omheiningen, behang).	<b>Optioneel</b>
	<b>Motivering:</b> Een huis dat als geheel verkocht wordt, kan geclaimd worden als een FSC-gecertificeerd product indien alle structurele componenten gemaakt van materiaal dat afkomstig is uit bossen die zijn toegevoegd aan het huis om te voorzien in de specifieke behoefte van de consument (een plaats om in te wonen) gecertificeerd zijn. Andere secundaire houten elementen (bijv. meubels, kasten, toiletbrillen, planken, omheiningen, behang) zijn geen permanente componenten van het huis. Daarom hoeven ze niet gecertificeerd te worden. Huizen gemaakt van niet-bosmaterialen (bijv. bakstenen) die specifieke houten componenten bevatten (bijv. deuren, vloeren) kunnen niet geclaimd worden als FSC-gecertificeerde huizen. Echter, de organisatie kan deze componenten wel afzonderlijk labelen en promoten, waarbij de FSC-gecertificeerde elementen dienen te worden aangegeven voor de consument.	
<b>Houten vloeren met papier of fineer inleg</b>	Hout	<b>Ja</b>
	Papier of fineer inleg	<b>Ja</b>
	<b>Motivering:</b> Het hout en de papier/fineer inleg zijn elementen die door de consumenten niet te onderscheiden zijn en kunnen niet van elkaar losgemaakt worden zonder de functie van het product te beïnvloeden. Daarom dienen zowel het hout als de papier of fineer inleg gecertificeerd te zijn om de vloer te claimen als FSC-gecertificeerd product.	

## **Bijlage D. Zelfevaluatie fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden (normatief)**

Onder FSC-STD-40-004 *Chain of Custody Certificering*, dienen organisaties de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden toe te passen op hun activiteiten. De organisatie dient daartoe het volgende te doen:

1. Een beleidsverklaring of beleidsverklaringen opstellen en implementeren waarin de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden een plaats hebben; en
2. Een zelfevaluatie bijhouden waarin de organisatie beschrijft hoe de organisatie de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden toepast op de eigen activiteiten.

Het volgende geeft aan hoe de organisatie aan deze eisen kan voldoen.

### **Voorwaarden**

FSC heeft een reeks voorwaarden ontwikkeld die gelden voor alle CoC-gecertificeerde organisaties. Deze zijn:

#### **Fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden <sup>4</sup>**

- 7.1 Bij de toepassing van de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden dient de organisatie voldoende rekening te houden met de rechten en plichten die vastgelegd zijn in nationale wetgeving, terwijl zij tegelijkertijd aan de doelstellingen van de arbeidsvoorwaarden voldoet.
- 7.2 De organisatie mag geen gebruik maken van kinderarbeid.
- 7.2.1 De organisatie mag geen arbeiders inschakelen die jonger zijn dan 15, of jonger dan de minimumleeftijd zoals vastgelegd in nationale of lokale wetten of bepalingen, indien deze hoger is dan 15 jaar, behalve in gevallen zoals gespecificeerd in 7.2.2.
- 7.2.2 In landen waar nationale wetten of regelingen ruimte bieden om personen van 13 tot 15 jaar in te schakelen voor lichte werkzaamheden, mag dit werk niet ten koste gaan van scholing en ook niet schadelijk zijn voor de gezondheid of ontwikkeling van deze arbeider(s). Met name waar kinderen onder leerplicht vallen, dienen zij alleen te werken buiten de schooltijden op normale werktijden overdag.
- 7.2.3 Niemand jonger dan 18 jaar wordt ingeschakeld voor gevaarlijk of zwaar werk, behalve met het oog op opleiding binnen de kaders van geldende nationale wetten en regelingen.
- 7.2.4 De organisatie dient de ergste vormen van kinderarbeid te verbieden.
- 7.3 De organisatie dient alle vormen van dwangarbeid uit te bannen.
- 7.3.1 Arbeidsrelaties zijn vrijwillig en gebaseerd op wederzijds goedvinden, zonder dat er gedreigd wordt met straf.
- 7.3.2 Er is geen bewijs van praktijken die duiden op gedwongen of verplichte arbeid, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het volgende:
- Fysiek en seksueel geweld
  - Gedwongen arbeid/schuldarbeid
  - Inhouding van loon, inclusief betaling van kosten voor arbeidsbemiddeling en/of betaling van een onderpand voordat het dienstverband begint
  - Beperking van mobiliteit/beweging
  - Inbeslagneming van paspoort en identiteitsdocumenten
  - Dreiging met indienen van een aanklacht bij de autoriteiten
- 7.4 De organisatie dient ervoor te zorgen dat er geen discriminatie plaatsvindt bij arbeid en beroep.

---

<sup>4</sup> Bron: FSC-rapport over algemene criteria en indicatoren gebaseerd op de principes van de ILO-Kernconventies (2017).

#### 7.4.1 Arbeid en beroepspraktijken zijn niet-discriminerend

- 7.5 De organisatie dient de vrijheid van vereniging en het effectieve recht op collectieve onderhandelingen te respecteren.
- 7.5.1 Arbeiders kunnen zelf bepalen bij welke arbeidersorganisaties ze zich aansluiten of welke arbeidersorganisaties zij stichten.
  - 7.5.2 De organisatie respecteert de volledige vrijheid van arbeidersorganisaties om hun wetten en regels op te stellen.
  - 7.5.3 De organisatie respecteert de rechten van arbeiders om zich in te laten met legale activiteiten met betrekking tot het vormen van, zich aansluiten bij of helpen van een arbeidersorganisatie, of om zich daarvan te onthouden, en zij zal arbeiders niet discrimineren of straffen vanwege de uitoefening van deze rechten.
  - 7.5.4 De organisatie onderhandelt met wettig opgerichte arbeidersorganisaties en/of naar behoren gekozen vertegenwoordigers, te goeder trouw en met de inzet om tot een collectieve overeenkomst te komen.
  - 7.5.5 Collectieve overeenkomsten worden toegepast waar deze bestaan.

## 2 Beleidsverklaring

FSC stelt als voorwaarde dat de organisatie een of meer beleidsverklaringen heeft en toepast waarin de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden (zie boven) een plaats hebben. Veel organisaties hebben reeds verklaringen of geïmplementeerd beleid waarin de principes en praktijken omschreven in de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden zijn geborgd, en deze documenten en dit geïmplementeerde beleid mogen gebruikt worden om aan te tonen dat voldaan wordt aan de Chain of Custody Standaard.

Een aanvaardbare verklaring behoeft geen woordelijke herhaling te zijn van de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden. De verklaring dient alleen de scope te dekken van de principes die beschreven zijn in de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden. Het is echter niet voldoende om alleen een verklaring te hebben met een woordelijke herhaling van de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden. De verklaring, of de verklaringen, dienen vergezeld te gaan van een ingevulde zelfevaluatie waarin de organisatie aangeeft dat zij voldoet aan de scope van de fundamentele FSC-arbeidseisen en aan de implementatie van de beleidsverklaring(en). De beleidsverklaring(en) dient/dienen vergezeld te worden van documentatie waaruit de implementatie daarvan blijkt.

Bijvoorbeeld, een organisatie met een beleidsverklaring waarin verboden wordt dat iemand jonger dan 18 jaar, voldoet aan de eis dat er een beleidsverklaring is waarin Artikel 7.2 is opgenomen (verbod op kinderarbeid). De organisatie moet daarnaast bewijs leveren, inclusief documentatie in de zelfevaluatie, om aan te tonen dat die beleidsverklaring in praktijk wordt gebracht.

## De zelfevaluatie

**Instructies:** Elke organisatie dient de zelfevaluatie in te vullen waarin de organisatie beschrijft hoe zij de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden toepast op haar werkzaamheden. De certificeerder gebruikt de zelfevaluatie als leidraad voor de audit en on-site verificatie van naleving van de standaard. FSC heeft dit proces zo ingericht dat het een efficiënt en kosteneffectief middel is om naleving van de voorwaarden te verifiëren, terwijl tegelijkertijd gezorgd wordt voor naleving van de geldende wetgeving. Daarbij gebruik makend van de kennis die de organisatie heeft van haar werkzaamheden en van de geldende wetgeving, wat de auditeur behulpzaam is bij het uitvoeren van de audit.

De organisatie dient op de zelfevaluatie aan te geven dat de verklaringen waar en juist zijn volgens de best beschikbare informatie. Indien de organisatie opzettelijk onjuiste verklaringen aflegt in haar zelfevaluatie, kan dit leiden tot opschorting of beëindiging van het certificaat.

De organisatie dient zo volledig en eerlijk mogelijk te antwoorden op de vragen in de zelfevaluatie. Organisaties dienen te zorgen voor identificatie van relevante documenten en andere materialen die de auditor kan inzien om de verklaring waarnaar in de zelfevaluatie verwezen wordt te verifiëren.

*NB: Voor Multi-site of Groeps-CoC certificaten, is het Centraal Kantoor verantwoordelijk voor het invullen van de zelfevaluatie voor alle Deelnemende Locaties onder de scope van het certificaat.*

Centraal voor de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden staat de wisselwerking met de geldende nationale wetten. Te allen tijde wordt van organisaties verwacht dat zij de geldende nationale wetten naleven. Echter, in sommige gevallen bieden nationale wetten ruimte voor praktijken die verboden worden door de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden of zij bieden rechten aan de organisatie die kunnen leiden tot gedrag dat in strijd is met de principes van de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden. In zulke situaties wordt van de organisatie verwacht dat zij naar behoren rekening houdt met de rechten en plichten die zijn vastgelegd in de nationale wetten, terwijl zij tegelijkertijd voldoet aan de doelstellingen van de arbeidsvoorwaarden. Hoe die balans gerealiseerd kan worden, is niet altijd duidelijk, en het beste kan de certificaathouder een verklaring opnemen in de zelfevaluatie. In een enkel geval kan de reactie vereisen dat er een analyse wordt gedaan van de naleving van de geldende wetten, om duidelijkheid te verschaffen aan de certificeerder, en die analyse dient te worden opgenomen als onderdeel van de reactie.

### Voorbeelden van vragen die behulpzaam kunnen zijn bij het invullen van de zelfevaluatie

FSC heeft de volgende open vragen opgesteld als hulpmiddel voor de organisatie om te gebruiken bij het uitvoeren van de zelfevaluatie. De vragen zijn verdeeld in vier categorieën afgeleid van de fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden. Hoe gedetailleerd de antwoorden moeten zijn, hangt af van de locatie waar de organisatie werkzaamheden verricht, de risicobeoordeling van de organisatie en de arbeidsomgeving. Deze vragenlijst is niet uitputtend.

Categorie	Vraag
<b>Kinderarbeid</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat is volgens de wet- en regelgeving de minimumleeftijd op de plaats waar uw werkzaamheden worden verricht?</li> <li>• Welke maatregelen hebt u genomen om ervoor te zorgen dat er geen gebruik wordt gemaakt van kinderarbeid voor uw werkzaamheden?</li> <li>• Registreert u de leeftijd (verjaardag) van uw arbeiders en hoe verifieert u dat dit de daadwerkelijke leeftijd is? Controleert u de identificatiepapieren?</li> <li>• Indien er als gevolg van de wet- en regelgeving beperkingen zijn die naar uw mening verhinderen dat u aan de voorwaarden kunt voldoen, beschrijf dan hoe u met deze beperkingen omgaat (mitigatie).</li> <li>• Indien u arbeiders jonger dan 18 jaar inschakelt, beschrijf dan welke maatregelen u hebt genomen om ervoor te zorgen dat ze geen gevaarlijk of zwaar werk doen. Als deze werkzaamheden vereist zijn voor training en opleiding, lever dan documenten aan om dit aan te tonen.</li> <li>• Is het wettelijk toegestaan om kinderen van 13 tot 15 jaar te laten werken? Laat u kinderen van die leeftijd werken? Als beide antwoorden daarop bevestigend zijn, geef dan aan welke maatregelen u hebt genomen om ervoor te zorgen dat ze alleen licht werk doen dat niet schadelijk is voor hun gezondheid of ontwikkeling en waardoor het mogelijk is dat ze alleen buiten schooltijden werken.</li> </ul>
<b>Dwangarbeid</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Beschrijf uw wervings- en aanneempraktijk om aan te tonen dat u dit principe naleeft.</li> <li>• Geeft u leningen of vooruitbetalingen van salaris/loon waardoor een arbeider zijn/haar werktijd moet verlengen tot buiten datgene wat volgens de wet is toegestaan of contractueel is vastgelegd? Zo ja, kunt u beschrijven hoe u het risico op dwangarbeid in zo'n geval vermindert?</li> <li>• Hoe zorgt u ervoor dat er geen arbeidsbemiddelingskosten worden afgetrokken, of betalingen worden gedaan of onderpanden verleend voordat het dienstverband begint?</li> <li>• Hoe zorgt u ervoor dat arbeiders geen enkele vorm van mobiliteitsbeperking ervaren?</li> <li>• Hoe zorgt u ervoor dat de arbeiders te allen tijde toegang hebben tot hun paspoorten en identificatiedocumenten terwijl hun tegelijkertijd een veilige plaats geboden wordt om de documenten te bewaren?</li> <li>• Hoe zorgt u ervoor dat arbeiders niet bedreigd worden aangeklaagd te worden bij de autoriteiten?</li> </ul>
<b>Discriminatie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoe zorgt u ervoor dat loon en andere werkomstandigheden niet-discriminerend zijn?</li> <li>• Is er een eerlijke verhouding m.b.t. geslacht/leeftijd?</li> <li>• Heeft u een etnisch divers personeelsbestand?</li> <li>• Heeft u beleidsstukken m.b.t. niet-discriminatie?</li> <li>• Zorgt u ervoor dat alle werknemers gelijke kansen op promotie hebben?</li> <li>• Hoe zorgt u ervoor dat sollicitanten gelijke kansen hebben om aangenomen te worden?</li> <li>• Indien er als gevolg van de wet- en regelgeving beperkingen zijn die naar uw mening verhinderen dat u aan de voorwaarden kunt voldoen, beschrijf dan hoe u met die beperkingen omgaat (mitigatie).</li> </ul>
<b>Vrijheid van vereniging en het Recht op collectieve onderhandeling</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zijn er arbeiders aangesloten bij een vakbond? Beschrijf, naar uw beste weten, waarom u denkt dat de arbeiders er wel of niet voor hebben gekozen zich te laten vertegenwoordigen door een vakbond.</li> <li>• Als er arbeiders vertegenwoordigd worden door een vakbond, is de bond dan autonoom en onafhankelijk?</li> <li>• Welke vormen van arbeidersvertegenwoordiging bestaan er op de locatie, naast vakbonden?</li> <li>• Is er sprake van collectieve arbeidsovereenkomsten die gaan over arbeiders, en zo ja, hoe zorgt u ervoor dat dergelijke overeenkomsten worden nageleefd?</li> </ul>

## Zelfevaluatie fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden

**Attest:** Ik \_\_\_\_\_, verklaar hierbij dat de volgende uitspraken waar en juist zijn naar mijn beste weten, en ik erken dat het opzettelijk doen van een onjuiste verklaring kan leiden tot opschorting of beëindiging van het certificaat of tot niet-uitgifte van het certificaat.

\_\_\_\_\_  
Naam

\_\_\_\_\_  
Datum

### Kinderarbeid

Voorwaarde	Vragen	Antwoord
7.2.7.1 De organisatie mag geen gebruik maken van kinderarbeid.	a) Voldoet u organisatie aan Artikel 7.2? Zo ja, ga verder bij c).	
7.2.1 De organisatie mag geen arbeiders inschakelen die jonger zijn dan 15, of jonger dan de minimumleeftijd zoals vastgelegd in nationale of lokale wetten of bepalingen, indien deze hoger is dan 15 jaar, behalve zoals gespecificeerd in 7.2.2.	b) Als het antwoord op a) hierboven nee is, beschrijf dan a.u.b. waarom uw organisatie niet voldoet aan Artikel 7.2.	
7.2.2 In landen waar nationale wetten of regelingen ruimte bieden om personen van 13 tot 15 jaar in te	c) Voor de personen die u in dienst heeft op de locatie/locaties die binnen scope van certificaat vallen, beschrijf hoe uw organisatie weet dat zij voldoet aan Artikel 7.2.	

<p>schakelen voor lichte werkzaamheden, mag dit werk niet ten koste gaan van scholing en ook niet schadelijk zijn voor de gezondheid of ontwikkeling van deze arbeider(s). Met name waar kinderen onder leerplicht vallen, dienen zij alleen te werken buiten de schooltijden op normale werktijden overdag.</p> <p>7.2.3 Niemand jonger dan 18 jaar wordt ingeschakeld voor gevaarlijk of zwaar werk, behalve met het oog op opleiding binnen de kaders van geldende nationale wetten en regelingen.</p> <p>7.2.4 De organisatie dient de ergste vormen van kinderarbeid te verbieden.</p>	d) Identificeer alle documenten en andere opnames (en de locaties daarvan) waar u zich op baseert om naleving van Artikel 7.2 te verifiëren.	
	e) Identificeer alle wettelijke verplichtingen die naar uw overtuiging mogelijk van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.2 na te leven. Beschrijf ze a.u.b. en geef aan hoe ze van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.2 na te leven.	
	f) Voeg een beleidsverklaring, of beleidsverklaringen toe, gemaakt door uw organisatie, waarin Artikel 7.2 is verwerkt.	

## Dwangarbeid

Voorwaarde	Vragen	Antwoord
7.3 De organisatie dient alle vormen van dwangarbeid uit te bannen.	a) Voldoet u organisatie aan Artikel 7.3? Zo ja, ga verder bij c).	
7.3.1 Arbeidsrelaties zijn vrijwillig en gebaseerd op wederzijds goedvinden, zonder dat er gedreigd wordt met straf.	b) Als het antwoord op a) hierboven nee is, beschrijf dan a.u.b. waarom uw organisatie niet voldoet aan Artikel 7.3.	
7.3.2 Er is geen bewijs van praktijken die duiden op gedwongen of verplichte arbeid, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het volgende:	c) Voor de personen die u in dienst heeft op de locatie/locaties die binnen scope van certificaat vallen, beschrijf hoe uw organisatie weet dat zij voldoet aan Artikel 7.3.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Fysiek en seksueel geweld</li> <li>- Gebonden arbeid/schuldarbeid</li> </ul>	d) Identificeer alle documenten en andere opnames (en de locaties daarvan) waar u zich op baseert om naleving van Artikel 7.3 te verifiëren.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Inhouding van loon, waaronder betaling van kosten voor arbeidsbemiddeling en/of betaling van een onderpand voordat het dienstverband begint</li> </ul>	e) Identificeer alle wettelijke verplichtingen die naar uw overtuiging mogelijk van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.3 na te leven. Beschrijf ze a.u.b. en geef aan hoe ze van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.3 na te leven.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Beperking van mobiliteit/beweging</li> <li>- Inbeslagneming van paspoort en identiteitsdocumenten</li> <li>- Dreiging met indienen van een aanklacht bij de autoriteiten</li> </ul>	f) Voeg een beleidsverklaring, of beleidsverklaringen toe, gemaakt door uw organisatie, waarin Artikel 7.3 is verwerkt.	



## Discriminatie in arbeid en beroep

Voorwaarde	Vragen	Antwoord
<p>7.4 De organisatie dient ervoor te zorgen dat er geen discriminatie plaatsvindt in arbeid en beroep.</p> <p>7.4.1 Arbeid en beroep zijn niet-discriminerend.</p>	<p>a) Voldoet u organisatie aan Artikel 7.4? Zo ja, ga verder bij c).</p>	
	<p>b) Als het antwoord op a) hierboven nee is, beschrijf dan a.u.b. waarom uw organisatie niet voldoet aan Artikel 7.4.</p>	
	<p>c) Voor de personen die u in dienst heeft op de locatie/locaties die binnen scope van certificaat vallen, beschrijf hoe uw organisatie weet dat zij voldoet aan Artikel 7.4.</p>	
	<p>d) Identificeer alle documenten en andere opnames (en de locaties daarvan) waar u zich op baseert om naleving van Artikel 7.4 te verifiëren.</p>	
	<p>e) Identificeer alle wettelijke verplichtingen die naar uw overtuiging mogelijk van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.4 na te leven. Beschrijf ze a.u.b. en geef aan hoe ze van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.4 na te leven.</p>	
	<p>f) Voeg een beleidsverklaring, of beleidsverklaringen toe, gemaakt door uw organisatie, waarin Artikel 7.4 is verwerkt.</p>	

### Vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandeling

Voorwaarde	Vragen	Antwoord
7.5 De organisatie dient de vrijheid van vereniging en het effectieve recht op collectieve onderhandelingen te respecteren.	a) Voldoet u organisatie aan Artikel 7.5? Zo ja, ga verder bij c).	
7.5.1 Arbeiders kunnen zelf bepalen bij welke arbeidersorganisaties ze zich aansluiten of welke arbeidersorganisaties zij stichten.	b) Als het antwoord op a) hierboven nee is, beschrijf dan a.u.b. waarom uw organisatie niet voldoet aan Artikel 7.5.	
7.5.2 De organisatie respecteert de volledige vrijheid van arbeidersorganisaties om hun wetten en regels op te stellen.	c) Voor de personen die u in dienst heeft op de locatie/locaties die binnen scope van certificaat vallen, beschrijf hoe uw organisatie weet dat zij voldoet aan Artikel 7.5.	
7.5.3 De organisatie respecteert de rechten van arbeiders om zich in te laten met legale activiteiten met betrekking tot het vormen van, zich aansluiten bij of helpen van een arbeidersorganisatie, of om zich daarvan te onthouden, en zij zal arbeiders niet discrimineren of straffen vanwege de uitoefening van deze rechten.	d) Identificeer alle documenten en andere opnames (en de locaties daarvan) waar u zich op baseert om naleving van Artikel 7.5 te verifiëren.	
7.5.4 De organisatie onderhandelt met wettig opgerichte arbeidersorganisaties en/of naar behoren gekozen vertegenwoordigers, te goeder trouw en met de beste inspanningen om tot een collectieve overeenkomst te komen.	e) Identificeer alle wettelijke verplichtingen die naar uw overtuiging mogelijk van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.5 na te leven. Beschrijf ze a.u.b. en geef aan hoe ze van invloed zijn op uw vermogen om Artikel 7.5 na te leven.	
7.5.5 Collectieve overeenkomsten worden toegepast waar deze bestaan.	f) Voeg een beleidsverklaring, of beleidsverklaringen toe, gemaakt door uw organisatie, waarin Artikel 7.5 is verwerkt.	

## Bijlage E. Termen en definities

Ten behoeve van deze standaard zijn de termen en definities als vermeld in *FSC-STD-01-002 EN FSC Glossary of Terms* van toepassing, alsook de volgende:

**Aannemer:** Individu, bedrijf of andere juridische entiteit die door een organisatie wordt ingehuurd voor activiteiten onder de scope van een FSC CoC certificaat.

**Afwijkend ('non-conforming') product:** product waarvan een organisatie niet in staat is aan te tonen dat het voldoet aan de toepasselijke FSC-certificeringseisen en erkenningseisen om FSC-claims te maken.

**Arbeid en beroep:** de term 'arbeid en beroep' omvat mede de toegang tot de beroepsopleiding, toegang tot de arbeidsuitoefening en bepaalde beroepen, alsmede de arbeidsvoorwaarden (ILO-Conventie 111, artikel 1.3).

**Arbeiders**<sup>5</sup>: Alle tewerkgestelde personen, waaronder begrepen overheidspersoneel en 'zelfstandigen'. Dit zijn onder meer deeltijdwerknemers en seizoenarbeiders van alle rangen en categorieën, waaronder begrepen handarbeiders, administratiepersoneel, toezichhouders, leidinggevend, werknemers op contractbasis, zelfstandige aannemers en onderaannemers (Bron: ILO-Conventie 155 inzake beroepsveiligheid en gezondheid, 1981).

**Arbeidersorganisatie:** Elke organisatie van arbeiders voor het bevorderen en verdedigen van de belangen van arbeiders (aangepast overgenomen uit ILO-Conventie 87, Artikel 10). Het is belangrijk om op te merken dat regels en richtlijnen met betrekking tot de samenstelling van arbeidersorganisaties van land tot land verschillen, met name als het gaat om degenen die worden beschouwd als gewone leden, alsmede om degenen die geacht worden de macht te hebben om anderen aan te nemen of te ontslaan. Arbeidersorganisaties hebben de neiging een scheiding aan te brengen tussen degenen die kunnen aannemen en ontslaan, en degenen die dat niet kunnen.

**Beïnvloede stakeholder:** Elke persoon, groep van personen of eenheid die (waarschijnlijk) gevolgen ondervinden van de effecten van de activiteiten van de organisatie. Voorbeelden zijn onder andere arbeiders, personen, groepen van personen of eenheden die woonachtig in of werkzaam zijn op de werklocatie en op de locaties van de organisatie.

**Belanghebbende stakeholder:** Elke persoon, groep van personen of eenheid die getoond heeft belang te hebben bij, of van wie bekend is dat hij/zij belang heeft bij, de activiteiten van de organisatie.

**Bosbouw-certificeringsschema:** Een schema gebaseerd op de ontwikkeling van standaarden voor bosbeheer en/of CoC certificering van bosproducten.

**Bosgemeenschap (producent):** Een bosbeheereenheid (FMU) die voldoet aan de volgende *tenure* en managementcriteria en daarom in aanmerking komt voor het FSC Small and Community Label:

*Tenure:* Het juridische recht om een FMU te beheren (bijv. titel, lange termijnhuur, concessie) berust op gemeenschapsniveau, en een van de volgende zaken is van toepassing:

---

<sup>5</sup> De taakomschrijving van werknemers zoals toezichhouders verschilt van land tot land. In situaties waarin ze gezag hebben om, in het belang van de werkgever of directie, andere werknemers in te huren, over te plaatsen, te schorsen, te ontslaan, terug te roepen, promotie te geven, van hun taak te ontheffen, taken toe te wijzen, te belonen of te straffen, of de verantwoordelijkheid hebben om hun bevelen te geven, komen ze mogelijk niet in aanmerking voor aansluiting bij vakbonden.

- i. de gemeenschapsleden moeten óf inheemse volken<sup>6</sup> zijn óf traditionele volken<sup>7</sup>; **of**
- ii. de FMU voldoet aan de toelatingscriteria<sup>8</sup> voor kleine en met lage intensiteit beheerde bossen (SLIMFs).

**Beheer:** de gemeenschap beheert de FMU actief door een gemeenschappelijke inspanning (bijv. onder een gemeenschappelijk bosbeheerplan) **of** de gemeenschap geeft vergunning om het bos te laten beheren door anderen (bijv. bronnenbeheerder, aannemers, bosproductenbedrijf).

Indien de gemeenschap vergunning geeft om het bos te laten beheren door anderen, moet worden voldaan aan criterium 1 **en** criterium 2 **of** 3:

1. Het eigen vertegenwoordigende instituut van de gemeenschap<sup>9</sup> heeft wettige verantwoordelijkheid voor de oogstwerkzaamheden; **en**
2. De gemeenschap voert de oogstwerkzaamheden uit; **of**
3. Het vertegenwoordigende instituut van de gemeenschap is verantwoordelijk voor de bosbeheerbeslissingen en volgt en monitort de werkzaamheden.

NB: Het bos kan gelegen zijn in een gemeenschapsbos en/of op individueel toegewezen percelen, zolang het recht om het bos te gebruiken bij de gemeenschap berust (bijv. Mexicaanse *ejidos*, Braziliaanse duurzame ontwikkelingsreservaten).

**Bosproducten en -materialen:** organische materialen en producten geproduceerd binnen een bossysteem, met inbegrip van hout en niet-hout bosproducten.

**Certificeerder:** Een instantie die conformiteitsbeoordelingsdiensten verleent en die het voorwerp kan zijn van accreditatie (aangepast overgenomen uit ISO/IEC 17011:2004 (E)).

**Chain of Custody:** De FSC Chain of Custody is de weg die producten vanuit het bos afleggen, of in het geval van teruggewonnen materialen vanaf het moment dat het materiaal wordt teruggewonnen, tot het punt waar het product verkocht wordt met een FSC-claim en/of voltooid is en een FSC-label krijgt. De Chain of Custody omvat elk stadium van inkoop, verwerking, verhandeling en distributie waar voortgang naar het volgende stadium van de keten een verandering van producteigenaarschap met zich meebrengt.

**Chain of Custody-beheersysteem:** De organisatiestructuur, beleid, procedures, processen en bronnen die nodig zijn om te voldoen aan de eisen van deze standaard.

**Claim-bijdragende input:** Inputmateriaal dat meetelt voor de vaststelling van de FSC Mix of FSC Recycled claims voor producten die gecontroleerd worden onder het percentage- of kredietstelsel. Erkende claim-bijdragende inputs zijn de volgende: **FSC-gecertificeerde**

<sup>6</sup> Definitie van Inheemse Volken in FSC Principes en Criteria voor Bosbeheer (versie 5, concept 5): 'Mensen en groepen mensen die als volgt geïdentificeerd of gekarakteriseerd kunnen worden: Het belangrijkste kenmerk of criterium is zelfidentificatie als inheemse volken op individueel niveau, en aanvaarding door de gemeenschap als hun lid; historische continuïteit met pre-koloniale maatschappijen; sterke band met territoria en omringende natuurlijke bronnen; eigen maatschappelijke, economische of politieke systemen; eigen taal, cultuur en overtuigingen; vormen niet-dominante groeperingen in de maatschappij; zijn vastbesloten om hun aloude omgeving en systemen te onderhouden en reproduceren als onderscheiden volken en gemeenschappen.' *Bron: aangepast overgenomen uit VN Permanent Forum voor Inheemse Zaken, Factsheet 'Who are indigenous peoples' october 2007; VN Ontwikkelingsgroep, 'Guidelines on Indigenous Peoples' Issues' VN 2009, VN Verklaring over de rechten van inheemse volken, 13 september 2007.*

<sup>7</sup> Definitie van Traditionele Volken voorgesteld in FSC Principes en Criteria voor Bosbeheer (versie 5, concept 5): 'Traditionele volken zijn maatschappelijke groepen of volken die zichzelf niet identificeren als inheems en die hun recht op hun landerijen, bossen en andere bronnen baseren op reeds lang gevestigde gewoontes of traditionele bezetting en gebruik.' *Bron: Forest Peoples Programme (Marcus Colchester, 7 oktober 2009).*

<sup>8</sup> Zie SLIMF Eligibility Criteria (FSC-STD-01-003).

<sup>9</sup> 'Staten dienen in goed vertrouwen te overleggen en samen te werken met de betreffende inheemse volken via hun eigen vertegenwoordigende instituten om hun vrije, voorafgaande en weloverwogen toestemming te verkrijgen voordat zij juridische of bestuurlijke maatregelen nemen die voor hen van invloed zouden kunnen zijn.' *Bron: VN Verklaring voor de Rechten van Inheemse Volken Artikel 19.*

**materialen, post-consumer teruggewonnen materialen, en pre-consumer teruggewonnen papier** (NB: deze laatste categorie bevat geen andere pre-consumer teruggewonnen materialen zoals hout en kurk). De hoeveelheid inputmaterialen ontvangen met FSC Mix x% of FSC Recycled x% claims die telt als claim-bijdragende input staat in verhouding met het percentage vermeld op de verkoopdocumenten van de leverancier (bijv. als er 10 kg wordt ontvangen met een FSC Mix 70% claim, telt slechts 7 kg als claim-bijdragende input). De volledige hoeveelheid inputmaterialen ontvangen met een FSC Mix Credit of FSC Recycled Credit claim telt als claim-bijdragende input (d.w.z. 100% van de inputhoeveelheid).

**Claimperiode:** Een periode die door de organisatie voor elke productgroep is vastgelegd om een specifieke FSC-claim te maken. De minimale lengte van de claimperiode is de lengte om een partij af te ronden inclusief ontvangst, opslag, verwerking, labeling en verkoop van het outputproduct.

**Collectieve onderhandeling:** een vrijwillig onderhandelingsproces tussen werkgevers of de organisatie van werkgevers en een arbeidersorganisatie, ten einde de arbeidsvoorwaarden door middel van collectieve overeenkomsten te regelen (ILO-Conventie 98, artikel 4).

**Component:** Een individueel en te onderscheiden deel van een samengesteld product.

**Conversiefactor:** De verhouding tussen de materiaalhoeveelheid die een bepaald transformatieproces dat de organisatie heeft aangewend binnenkomt en verlaat. De conversiefactor wordt berekend door de outputhoeveelheid te delen door de inputhoeveelheid en wordt toegepast op het hele product of op elk individuele component van een product.

**Co-product:** Output geproduceerd tijdens het primaire productieproces van een ander (hoofd)product van dezelfde inputs (bijv. zaagsel, snippers geproduceerd tijdens de verwerking van timmerhout).

**Deelnemende locatie:** Een locatie die is opgenomen binnen de scope van een multi-site of groepscertificaat. Aannemers die ingezet worden binnen de voorwaarden van uitbestedingsovereenkomsten worden niet beschouwd als deelnemende locaties.

**Detailhandelaar:** Een organisatie die voltooide producten aan het publiek verkoopt voor consumptie, en niet voor doorverkoop.

**Discriminatie:** Omvat: a) elk onderscheid, elke uitsluiting of voorkeur gebaseerd op ras, huidskleur, geslacht, godsdienst, politieke overtuiging, nationale herkomst, maatschappelijke afkomst, seksuele geaardheid, leidend tot ontzegging of aantasting van de gelijkheid van kansen of van de behandeling inzake arbeid of beroep; b) elk ander onderscheid, elke andere uitsluiting of voorkeur leidend tot ontzegging of aantasting van de gelijkheid van kansen of van de behandeling in arbeid of beroep, als zodanig aangemerkt door het betrokken Lid na overleg met representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties, zo deze bestaan, en met andere passende organen (aangepast overgenomen uit ILO-Conventie 111, artikel 1).

**Eindgebruiker (eindconsument):** Een persoon of organisatie die een product koopt en gebruikt in plaats dat hij/zij die produceert, handelt en/of verkoopt.

**Ergste vormen van kinderarbeid:** Dit bestaat uit: alle vormen van slavernij of praktijken vergelijkbaar met slavernij, zoals verkoop of smokkel van kinderen, schuldsavernij en lijfeigenschap en gedwongen arbeid, waaronder gedwongen of verplichte werving van kinderen voor inzet in gewapende conflicten; b) het gebruik, de aankoop of het aanbieden van een kind voor prostitutie, voor de productie van pornografie of voor pornografische handelingen; c) het gebruik, de aankoop of het aanbieden van een kind voor ongeoorloofde activiteiten, met name voor de productie en smokkel van drugs zoals bepaald in de betreffende internationale verdragen; d) werk dat, door de aard ervan of de omstandigheden waarin het wordt uitgevoerd, waarschijnlijk schadelijk is voor de gezondheid, veiligheid of zeden van kinderen (ILO-Conventie 182, Artikel 3).

**Erkende input:** Oorspronkelijk en teruggewonnen inputmateriaal dat in aanmerking komt om een specifieke FSC-productgroep binnen te treden afhankelijk van de materiaalcategorie.

**Eurozone:** Geografisch en economisch gebied dat bestaat uit alle EU-lidstaten die de euro (€) hebben aangenomen als hun nationale munteenheid.

**FSC-claim:** Een claim die vermeld staat op verkoop- en leveringsdocumenten voor FSC-gecertificeerde of FSC Controlled Wood outputproducten. De FSC-claims zijn: **FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Recycled x%, FSC Mix Credit, FSC Recycled Credit, en FSC Controlled Wood.**

**FSC-controlesysteem:** Systeem dat gebruikt wordt voor het controleren van de hoeveelheden van producten in een productgroep die verkocht kunnen worden met de FSC-claims. De FSC-controlesystemen zijn: **transfer-, percentage- en kredietsysteem.**

**FSC Controlled Wood:** Materiaal of product met de 'FSC Controlled Wood' claim.

**FSC-gecertificeerd materiaal:** inputmateriaal dat wordt geleverd met een FSC 100%, FSC Mix, of FSC Recycled claim van een FSC-gecertificeerde leverancier.

**FSC-gecertificeerd product:** een product dat voldoet aan alle toepasselijke certificeringseisen en dat in aanmerking komt om verkocht te worden met FSC-claims op facturen en gepromoot zal worden met de FSC-keurmerken. FSC Controlled Wood wordt niet beschouwd als FSC-gecertificeerd product.

**FSC-krediet:** productaantal (volume of gewicht) dat verkocht kan worden van een kredietaccount met een FSC Mix Credit of FSC Recycled Credit claim.

**FSC 100%:** FSC-claim voor producten op basis van inputs uitsluitend van FSC-gecertificeerde natuurlijke bossen of plantages.

**FSC Mix:** FSC-claim voor producten gebaseerd op inputs van een of meer van de volgende materiaalcategorieën: **FSC 100%, FSC Mix, FSC Recycled, gecontroleerd materiaal, FSC Controlled Wood, post-consumer teruggewonnen, en/of pre-consumer teruggewonnen.** NB: productgroepen die uitsluitend gemaakt zijn van teruggewonnen materiaal, gecontroleerd materiaal en/of FSC Controlled Wood komen niet in aanmerking om verkocht te worden met de FSC Mix claim.

**FSC-percentage:** percentage van claim-bijdragende inputs aan een productgroep voor een specifieke claimperiode of werkorder onder het percentagesysteem.

**FSC Recycled:** FSC-claim voor gerecyclede producten op basis van inputs uitsluitend van teruggewonnen bronnen.

**FSC Transactie:** Inkoop of verkoop van producten met FSC-claims op verkoopdocumenten.

**Fundamentele FSC-arbeidsvoorwaarden:** algemene criteria en indicatoren van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) die aangemerkt worden in het FSC-rapport<sup>10</sup> met betrekking tot fundamentele principes en rechten op het werk: vrijheid van vereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandeling; de uitbanning van alle vormen van gedwongen of verplichte arbeid; de effectieve afschaffing van kinderarbeid; en de uitbanning van discriminatie met betrekking tot arbeid en beroep.

**Fysiek bezit:** Fysieke beschikking over FSC-gecertificeerde materialen en producten door de organisatie (bijv. houtwinning, opslag, verwerking, distributie). Transport wordt binnen de context van deze standaard niet beschouwd als fysiek bezit.

**Gecontroleerd materiaal:** Inputmateriaal dat geleverd is zonder een FSC-claim en dat beoordeeld is als zijnde in overeenstemming met de eisen van de standaard FSC-STD-40-005 EN *Requirements for Sourcing Controlled Wood.*

**Gedwongen of verplichte arbeid:** Elke arbeid of dienst die van een persoon wordt gevorderd onder bedreiging met een of andere straf en waarvoor bedoelde persoon zich niet vrijwillig heeft aangeboden (ILO-Conventie 29, Artikel 2.1).

**Geïntegreerd managementsysteem:** systeem voor businessprocesmanagement dat een organisatie in staat stelt om geïntegreerde toepassingen te gebruiken om zaken te beheren alsmede alle data met betrekking tot FSC-gecertificeerde inkoop, voorraad, productie, verkoop, en certificeerders om op afstand deze informatie te auditeren met betrekking tot meerdere

---

<sup>10</sup> FSC-rapport over algemene criteria en indicatoren gebaseerd op de principes van de ILO-Kernconventies, 2017.

locaties.

**Gemeenschappelijk eigenaarschap:** Eigendomsstructuur waarbij alle locaties binnen de scope van het chain of custody certificaat eigendom zijn van dezelfde organisatie. Eigenaarschap betekent minimaal 51% eigendomsbelang in de locaties.

**Goede trouw in onderhandelingen:** De Organisatie (werkgever) en werknemersorganisaties doen hun uiterste best om tot een overeenkomst te komen, eerlijke en constructieve onderhandelingen te voeren, onterechte vertraging in de onderhandelingen te voorkomen, afspraken te respecteren en voldoende tijd te geven om collectieve geschillen te bespreken en bij te leggen (Gerning B, Odero A, Guido H (2000), *Collective Bargaining: ILO Standards and the Principles of the Supervisory Bodies*. International Labour Office, Genève).

**Goedkeuringsdatum:** De datum waarop een normatief FSC-document wordt goedgekeurd door de goedkeuringsinstantie.

**Handelaar:** Een persoon of wettige entiteit die hout en/of niet-hout bosproducten koopt en verkoopt en die wettig eigenaar wordt van de goederen. Handelaars veranderen niets aan deze producten, direct noch door uitbesteding.

NB: Installatie van voltooide producten, het kunstmatig drogen van hout, het vullen van verpakkingen en het op maat maken worden niet beschouwd als productverandering.

**Handelspartners:** Leveranciers en klanten van de organisatie voor producten die ingekocht of verkocht worden met FSC-claims.

**Ingangsdatum:** de datum waarop het gepubliceerde normatieve document van FSC van toepassing wordt voor gebruik.

**Input:** ruwe materialen, half-voltooide producten of voltooide producten die verworven of gegenereerd worden door een organisatie en die fysiek in het productieproces worden ingevoerd of verhandeld worden onder de scope van een FSC-certificaat.

**Kind:** Een persoon jonger dan 18 jaar (ILO-Conventie 182, artikel 2).

**Klacht:** Een uiting van ongenoegen schriftelijk ingediend door een persoon of organisatie met betrekking tot de naleving van de eisen van de gecertificeerde organisatie. De klacht moet van toepassing zijn op de scope van het Chain of Custody-certificaat van de organisatie en dient de naam en contactinformatie van de klachtindienaar te bevatten, alsook een duidelijke omschrijving van het probleem en bewijs om elk element of aspect van de klacht te onderbouwen.

**Kleine producent:** Een bosbeheereenheid (FMU) of groep FMU's die voldoen aan de SLIMF-toelatingscriteria (FSC-STD-01-003a) en addenda, en daarom in aanmerking komen voor het FSC Small and Community Label. Voor FM-groeps-certificaathouders met daaronder niet-SLIMF FMU's, worden alleen de FMU's die gecategoriseerd zijn als SLIMF's beschouwd als kleine producenten.

**Kredietaccount:** Een overzicht dat wordt bijgehouden door een organisatie met een kredietstelsel waarin bij- en afschrijvingen worden bijgehouden van volumekredieten ter controle van de hoeveelheid producten die in aanmerking komen om verkocht te worden met FSC Mix Credit, FSC Recycled Credit, of FSC Controlled Wood claims.

**Kredietstelsel:** FSC-controlesysteem waardoor een deel van de outputs van een productgroep verkocht kan worden met een kredietclaim die correspondeert met de hoeveelheid claim-bijdragende inputs en de toepasselijke conversiefactor(en).

**Leverancier:** Een individu, bedrijf, of andere wettige entiteit die bos-inputmaterialen levert aan de organisatie.

**Leveringsdocument:** Document dat behoort bij een levering van goederen, waarop fysiek of elektronisch de beschrijving, gradatie en hoeveelheid van de geleverde goederen vermeld staat. Voorbeelden van leveringsdocumenten zijn leveringsnotities, verzendingsdocumenten, transportdocumenten of verpakkingslijsten.

**Licht werk:** Nationale wetten of regelingen mogen indienstneming of arbeid van personen van 13 tot 15 jaar oud toestaan voor licht werk dat a) naar aangenomen wordt niet schadelijk voor



hun gezondheid of ontwikkeling is; en b) niet nadelig is voor hun presentie op school, hun deelname aan beroepenoriëntatie of opleidingsprogramma's die goedgekeurd zijn door het bevoegd gezag, of voor hun vermogen om te profiteren van de ontvangen opleiding (ILO-Convention 138, Article 7).

**Locatie:** Een enkele functionele eenheid van een organisatie gelegen op één fysieke locatie, die geografisch onderscheiden is van andere eenheden van dezelfde organisatie. Sub-locaties van de organisatie mogen echter beschouwd worden als onderdelen van een locatie indien zij een verlengstuk daarvan zijn zonder eigen inkoop- verwerkings- of verkoopfunctie (bijv. een opslagruimte op afstand). Een locatie mag nooit uit meer dan één juridische eenheid bestaan. Aannemers die worden ingezet binnen de voorwaarden van uitbestedingsovereenkomsten (bijv. uitbestede magazijndiensten) worden niet beschouwd als locaties. Typische voorbeelden van locaties zijn verwerkings- of handelsfaciliteiten zoals productielocaties, verkoopkantoren of magazijnen die eigendom zijn van de organisatie.

**Massief houtproduct:** Een product dat bestaat uit een massief stuk hout (bijv. boomstaf, balk, plank).

**Materiaal categorie:** Klasse van oorspronkelijk of teruggewonnen materiaal dat gebruikt kan worden in FSC-productgroepen. De materiaal categorieën zijn als volgt: **FSC 100%, FSC Mix, FSC Recycled, FSC Controlled Wood, gecontroleerd materiaal, post-consumer teruggewonnen, en pre-consumer teruggewonnen.**

**Nationale wetten:** De gehele verzameling primaire en secundaire wetten (wetten, verordeningen, statuten, besluiten) die geldig is op een nationaal gebied, alsmede secundaire regelgeving en tertiaire administratieve procedures (regels/voorwaarden) die hun gezag direct en expliciet ontleen aan deze primaire en secundaire wetten.

**Neutraal materiaal:** Materiaal dat komt van buiten een bossysteem (d.w.z. niet-bos materiaal). Voorbeelden zijn niet-hout plantvezels of verhoude materialen (bijv. vlas gebruikt in de productie van een plaat die geclassificeerd is als een op hout gebaseerd paneel of van een samengesteld product) en gesynthetiseerde of anorganische materialen (bijv. glas, metaal, plastic, vulmiddelen, glansmiddelen). Niet-hout bosproducten en salvage-hout zijn geen neutrale materialen. Neutrale materialen die gebruikt worden in FSC-productgroepen zijn vrijgesteld van Chain of Custody-controle-eisen. Wanneer een niet-bosmateriaal is opgenomen binnen de scope van een FSC-certificaat, zal FSC bepalen en meedelen wanneer het niet langer als neutraal materiaal kan worden geclassificeerd.

**Niet-hout bosproduct (NTFP):** Elk bosproduct met uitzondering van hout (timmerhout), met inbegrip van andere materialen verkregen van bomen zoals harsen en bladeren, alsook andere plant- en dierproducten. Voorbeelden zijn onder andere bamboe, zaden, vruchten, noten, honing, palmbomen, rubber, kurk, sierplanten en andere producten die afkomstig zijn uit een bossysteem.

**On-product:** De term die toegepast wordt op een FSC-certificeringsgerelateerd label of kenmerk dat wordt vastgehecht aan een product of de verpakking. Voorbeelden van on-product labels of kenmerken zijn onder andere product-tags, stencils, opdrukken, informatie op verkoopverpakkingen voor kleine losse producten (bijv. potloten), beschermende verpakking en plastic omhulsel.

**Oorspronkelijk materiaal:** Primair materiaal afkomstig uit natuurlijke bossen of plantages. Teruggewonnen materialen vallen niet binnen deze categorie.

**Organisatie:** De organisatie of entiteit die certificaathouder of -aanvrager is en daarom verantwoordelijk is om aan te tonen dat zij de toepasselijke eisen naleeft waarop de FSC-certificering is gebaseerd.

**Output:** Ruwe materialen, half-voltooiden producten of voltooiden producten die geproduceerd en/of geleverd worden door een FSC-gecertificeerde organisatie met een FSC-claim.

**Overgangperiode:** De periode (gewoonlijk een jaar) na de ingangsdatum waarin de nieuwe versie van een normatief FSC-document fasegewijs wordt ingevoerd en, parallel daarmee, de oude versie fasegewijs wordt afgeschaft (waar deze bestaat). Om ruimte te bieden aan een



geleidelijke invoering, zijn beide versies geldig gedurende een overlappende periode. Zes maanden na het einde van de overgangperiode worden certificaten die uitgegeven zijn met de oude versie als ongeldig beschouwd.

**Percentagesysteem:** FSC-controlesysteem waardoor output verkocht kan worden met FSC-claims die corresponderen met de verhouding van claim-bijdragende inputs in een werkorder binnen een gespecificeerde claimperiode.

**Post-consumer teruggewonnen materiaal:** Bosmateriaal dat is teruggewonnen van een consumentenproduct of commercieel product dat gebruikt is overeenkomstig het bestemde doel, door een individu of huishouden, of door een commerciële, industriële of institutionele faciliteit in de rol van eindgebruiker van het product.

**Pre-consumer teruggewonnen materiaal:** Bosmateriaal dat is teruggewonnen uit een secundair productieproces of tijdens verwerking verder terug in het productieproces, waarbij het materiaal niet doelbewust is geproduceerd, ongeschikt is voor eindgebruik en niet op locatie kan worden hergebruikt in het productieproces waaruit het is voortgekomen.

**Primaire productie:** elke bewerking waarbij oorspronkelijk rondhout of snippermaterialen in andere producten worden veranderd. Voor snipper- en vezelproducten omvat primaire productie de pulp- en papierproductie uit oorspronkelijk rondhout of snippermateriaal.

**Procedure:** Een gespecificeerde manier om een activiteit of proces uit te voeren.

**Productieketen:** Het netwerk van bedrijven die een specifiek product produceren, verwerken en/of distribueren, met inbegrip van de stappen die nodig zijn om een product te veranderen van het ruwe materiaal in het eindproduct en de distributie naar de eindconsument.

**Productgradaties:** categorieën toegewezen aan producten met dezelfde of vergelijkbare functionele toepassing en/of nomenclatuur (bijv. timmerhout) maar met verschillende technische of visuele kenmerken (bijv. timmerhout met een aantal noesten wordt gewoonlijk in een andere categorie geplaatst dan timmerhout zonder noesten).

**Productgroep:** Een product of groep van producten die gespecificeerd is door de organisatie, die in principe dezelfde input- en outputkenmerken hebben en daarom gecombineerd kunnen worden ten behoeve van de controle van FSC outputclaims en labeling.

**Producttype:** Een algemene beschrijving van outputs op basis van een classificatiesysteem gespecificeerd in FSC-STD-40-004a EN *FSC Product Classification*.

**Publicatiedatum:** De datum waarop het goedgekeurde normatieve FSC-document wordt aangekondigd en gepubliceerd op de FSC-website (gewoonlijk minimaal 90 dagen voorafgaand aan de ingangsdatum).

**Salvage-hout:** Hout dat:

- door de natuur is geveld (bijv. door storm of sneeuw);
- is geveld en daarna is kwijtgeraakt of achtergelaten (bijv. hout dat naar de bodem van een rivier of meer is gezonken terwijl het vervoerd werd, geveldde bomen die nooit op een stapelplaats zijn neergelegd, hout dat is aangespoeld);
- geveld is voor andere doeleinden dan voor houtproductie (bijv. hout van gekapte boomgaarden, hout dat gekapt is om wegen te maken en hout dat in de stad is gekapt);
- ondergedompeld is in water en achtergelaten als gevolg van kunstmatige reservoirs en damaanleg.

Ten behoeve van FSC Chain of Custody controle en labeling wordt salvage-hout beschouwd als oorspronkelijk materiaal en dient het te worden beoordeeld als gecontroleerd materiaal of verkocht als FSC Controlled Wood.

**Samengesteld product:** Product dat is samengesteld uit twee of meer boscomponenten (bijv. massief hout en spaanplaat), die samengevoegd zijn tot een ander product (bijv. meubels, muziekinstrumenten, multiplex, gelamineerde producten, en verpakkingsmateriaal of gedrukt materiaal dat verschillende papiercomponenten bevat).

**Scope:** De productgroepen, locaties en activiteiten van de organisatie die zijn opgenomen in de evaluatie door een FSC-geaccrediteerde certificeerder, samen met de certificeringsstandaard(en) volgens welke de organisatie is geauditeerd.

**Snipper- en vezelproduct:** Een product waarin alle houtinputs versnipperd of gedefibrilleerd zijn (bijv. pulp, papier, printmaterialen, karton, spaanplaat, houtvezelplaat).

**Stakeholder:** Zie definities van 'beïnvloede stakeholder' en 'belanghebbende stakeholder'.

**Teruggewonnen materiaal:** Materiaal waarvan aantoonbaar is dat het anders zou worden weggedaan als afval, maar dat in plaats daarvan is verzameld en teruggewonnen als inputmateriaal, in plaats van oorspronkelijk materiaal, voor hergebruik, recycling, herfabricage in een productieproces of een andere commerciële toepassing. Inputs uit de volgende materiaalcategorieën worden geclassificeerd als teruggewonnen materiaal: **FSC Recycled, post-consumer teruggewonnen, en pre-consumer teruggewonnen**. Deze categorie omvat NIET het hergebruik van oorspronkelijke bosresten zoals salvage-hout en andere organische materialen die geproduceerd zijn buiten een bossysteem (bijv. landbouwresten).

**Transactie Verificatie:** Verificatie door certificeerders en/of Assurance Services International (ASI) dat FSC outputclaims die gedaan worden door certificaathouders accuraat zijn en overeenkomen met de FSC inputclaims van hun handelspartners.

**Transfersysteem:** FSC-controlesysteem waardoor outputs verkocht kunnen worden met een FSC-claim die identiek is aan of lager is dan de input-materiaalcategorie en, indien van toepassing, de laagste bijbehorende percentageclaim of kredietclaim.

**Uitbestedende organisatie:** Individu, bedrijf of andere juridische entiteit die een aannemer inzet voor activiteiten onder de scope van een FSC-Chain of Custody-certificaat.

**Uitbesteding:** De praktijk van het uitbesteden van een intern zakelijk proces (d.w.z. activiteiten of taken die een specifieke dienst of specifiek product opleveren) aan een andere organisatie. Uitbestedingsactiviteiten vinden meestal plaats buiten de eigen inrichting van de organisatie. De organisatie mag echter ook uitbestedingsovereenkomsten opstellen met andere bedrijven die binnen de eigen inrichting werkzaam zijn wanneer de organisatie geen controle of opzicht heeft over de activiteiten die door de aannemer worden uitgevoerd.

**Uitbestedingsovereenkomst:** Een schriftelijke overeenkomst tussen een uitbestedende organisatie en een aannemer m.b.t. de dienst van het produceren of verwerken van een FSC-gecertificeerd product of materiaal, waarbij de uitbestedende organisatie de controle over en de verantwoordelijkheid voor het inkopen van inputmateriaal van de (facturerende) leverancier behoudt alsmede voor de verkoop van het outputproduct aan de cliënt. Inputmateriaal mag vervoerd worden van de uitbestedende organisatie of van de (leverende) leverancier naar de aannemer en het outputproduct mag teruggebracht of vervoerd worden van de aannemer naar de uitbestedende organisatie of naar de klant van de uitbestedende organisatie.

**Verkoopdocument:** Een wettig commercieel instrument dat getuigt van de Verkoop van een product (bijv. factuur, rekening, verkoopcontract of kredietnota), dat dient als een eis tot betaling en dat een eigendomsbewijs wordt wanneer het volledig betaald is. Het kan fysiek of elektronisch zijn en het identificeert beide handelspartijen, de producten die verkocht zijn en de hoeveelheden, verkoopdata en prijzen.

**Vezelonderzoek:** een reeks houtidentificatietechnologieën die gebruikt worden om de familie, het geslacht, de soort en de oorsprong van massief hout en op vezels gebaseerde producten vast te stellen.

**Voltooid product:** Een product dat geen verdere verandering ondergaat als het gaat om verwerking, labeling of verpakking voorafgaand aan het bedoelde gebruik of verkoop aan de eindgebruiker. Installatie van voltooide producten, het vullen van verpakkingen en het op maat maken worden niet beschouwd als productverandering, tenzij bij deze activiteiten sprake is van opnieuw verpakken, verandering van de FSC-productsamenstelling, of nieuwe labeling.

NB: Sommige producten zijn al dan niet te classificeren als een voltooid product afhankelijk van het bedoelde gebruik door de klanten. Bijvoorbeeld, timmerhout of papier wordt niet geclassificeerd als voltooid product als het verkocht wordt aan een fabrikant die deze materialen verder gaat verwerken tot andere producten.

**Voortschrijdend gemiddelde percentage:** Het FSC-percentage berekend voor de claimperiode van een specifieke productgroep, dat gebaseerd is op een gemiddelde berekening van een gespecificeerd aantal voorgaande claimperiodes, niet groter dan 12

maanden.

**Wetgeving m.b.t. de legaliteit van hout:** Nationale of internationale wetgeving die is opgesteld om illegale handel van bosproducten te verbieden (bijv. EU Timber Regulation (EUTR), US Lacey Act, Australian Illegal Logging Prohibition Act).



Forest Stewardship Council®

---

**ic.fsc.org**

FSC International Center GmbH  
Charles-de-Gaulle-Straße 5 · 53113 Bonn · Germany



All Rights Reserved FSC® International 2017 FSC®F000100